

Handelingen 17- 18- 19- 20- 21
- 22- 23- 24- 25- 26

VLAAMSE RAAD

1985-1986

Vergaderingen van juni 1986

BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF OMBUDSMAN
BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF TAALGEBRUIK
GEVOLGEN PINKSTERPLAN op BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP
HUISVUILPROBLEMATIEK VLAAMS-BRABANT
ERKENNING WESTHOEK ALS PRIORITAIR GEBIED ESF
TV-BIJDRAGE BETREFFENDE KERNENERGIE
WERKING EN FINANCIERING VZW VL-ANDERS
OPHEFFING BESCHERMING PLATEAU VAN KASTERT TE RIEMST
BRT-UITZENDINGEN EN BESPARINGSPLAN NATIONALE REGERING
TERBESCHIKKINGSTELLING KABINETSMEDEWERKERS DOOR PARTICULIERE
INSTELLINGEN
MEDIARAAD
MIDDELENBEGROTING 1986
UITGAVENBEGROTING 1986
PROBLEMATIEK STORT BOCKX TE BEERSE
STOPZETTING SUBSIDIERING VZW ALFABETISERING VLAANDEREN
COMMISSIE VAN ONDERZOEK OPERA VOOR VLAANDEREN
WERKINGSBEGROTING RAAD
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 17 **Donderdag 5 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 459

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 459

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 460

Moties

Indiening, blz. 460

Verslagen

Indiening, blz. 460

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 460

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 460

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „visant à créer un ombudsman médiateur pour la protection des droits et de la défense des intérêts légitimes des habitants francophones de la région flamande, plus spécialement dans la périphérie bruxelloise et dans les communes de la frontière linguistique”, Stuk CCF 27 (1985-1986) - N° 1 - 146 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 460

Spreker : de heer L. Dierickx

Hoofdelijke stemming, blz. 461

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „régulant l'emploi des langues pour les mandataires publics dans la région de langue française et portant application du Pacte international relatif aux droits civils et politiques fait à New York en ce qui concerne la protection contre toute discrimination linguistique à l'égard de la langue française, de sa diffusion, de son usage notamment par rapport à la liberté de choix du corps électoral et assurant aux minorités culturelles francophones la protection des droits culturels et linguistiques garantis par la convention”, Stuk CCF 41 (1985-1986) - N° 1 - 147 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 462

Hoofdelijke stemming, blz. 463

Motie van orde

Agenda, blz. 463

Sprekers : de heer J. Van Elewycyk, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 464

Nr. 18 **Maandag 16 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 465

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 465

Verslagen

Indiening, blz. 465

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 465

Rouwhulde, blz. 465

Voorstel van resolutie van de heer N. De Batselier c.s. betreffende de gevolgen van het Pinksterplan van de Regering-Martens VI op het beleid van de Vlaamse Gemeenschap - 143 (1985-1986) - Nr. 1

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de procedure gevolgd door de centrale Regering bij de opstelling van het zogenaamde Pinksterplan en de gevolgen van de door de centrale Regering hierbij genomen beslissingen voor de financiële toekomst van de Vlaamse Gemeenschap en voor de begroting 1986 en volgende

Bespreking, blz. 466

Sprekers : de heren N. De Batselier, H. Schiltz, Minister G. Geens, de heren J. Van Elewycyk, E. Gryp, A. Denys, G. Verhaegen

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer P. Peeters tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de dreigende en onaanvaardbare plannen tot vestiging van een centraal stort voor het huisvuil van alle gemeenten van Vlaams-Brabant in het bos van Aa te Zemst en over de dringende noodzaak een definitieve en voor het leefmilieu aanvaardbare oplossing uit te werken voor het huisvuilprobleem in Vlaams-Brabant, blz. 479

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer M. Decoster tot de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over de erkenning van de Westhoek als prioritair gebied in het kader van de tewerkstellingsinitiatieven van het Europees Sociaal Fonds, blz. 479

Vraag van de heer J. Gabriels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de TV-bijdrage betreffende kernenergie in de Terloops-uitzending op 17 mei jongstleden, blz. 480

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de werking en financiering van de VZW VI-Anders, blz. 481

Vraag van de heer J. Gabriels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de eventuele opheffing van de bescherming van het plateau van Kastert te Riemst, blz. 481

Vraag van de heer F. Vandenbroucke tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het verlenen van de auspiciën van de Vlaamse Executieve aan een non-profit beurs georganiseerd door de VZW VI-Anders en de implicaties hiervan, blz. 482

Vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de BRT-uitzendingen en het besparingsplan van de Regering, blz. 482

Vraag van de heer L. Vanvelthoven tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid? en de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over kabinetsmedewerkers op willige basis ter beschikking gesteld door particuliere instellingen, blz. 483

Vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over mogelijke steun aan de beurs VI-Anders, blz. 484

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de Mediaraad, blz. 485

Regeling van de werkzaamheden, blz. 485

Nr. 19 **Dinsdag 17 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 487

Motie van orde

Agenda, blz. 487

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 - 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata) - 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)
Interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu)

Interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie cultuur)

Algemene bespreking, blz. 487
Sprekers : Minister L. Waltniel, de heer F. Vermeiren, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 494

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 495
Sprekers : de heren J. Dupré, J. Van Elewycq, H. Schiltz

Regeling van de werkzaamheden, blz. 507

Nr. 20 **Dinsdag 17 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 509

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 509

Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Tant, Minister L. Waltniel, de heren J. Van Elewycq, H. Schiltz

Leefmilieu, blz. 523

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, L. Vanvelthoven

Regeling van de werkzaamheden, blz. 526

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, (Voortzetting)

Leefmilieu (Voortzetting), blz. 527

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren J. Bosmans, M. Capoen, E. Gryp, mevrouw O. Lefeber, de heren F. Vermeiren, O. Meyntjens, W. Van Durme, A. Geens, J. Sleenckx, Minister J. Lenssens

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 548

Sprekers : de heren A. Vangronsveld, verslaggever, G. Temmerman, G. Cardoen, J. Desseyn, J. Bosmans, H. De Loor, E. Vankensbilck, Minister J. Pedé

Stadsvernieuwing, blz. 564

Sprekers : de heren J. Leclercq, J. De Roo, W. Van Durme, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer O. Meyntjens, Minister J. Pedé

Regeling van de werkzaamheden, blz. 575

Nr. 21

Woensdag 18 juni 1986
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 577

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing, blz. 577

Sprekers : de heren V. Van Eetvelt, verslaggever, J. Leclercq, J. De Seranno, J. Sauwens, M. Van houtte, mevrouwen M. Vogels, T. Merckx-Van Goye

Regeling van de werkzaamheden, blz. 598

Nr. 22

Woensdag 18 juni 1986
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 599

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing
(Voortzetting), blz. 599

Sprekers : Minister J. Pedé, Minister J. Lenssens, Minister P. Deprez

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 607
Spreker : de heer H. Schiltz

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie, blz. 608
Spreker : de heer C. Moors, verslaggever

Motie van Orde

Stand van Zaken, blz. 609
Sprekers : de heer H. Schiltz, Minister G. Geens, de heer J. Van Elewycq

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 611
Sprekers : de heren N. De Batselier, W. Cortois, W. Desaeyere, M. Didden, mevrouw M. Vogels, de heren F. Vandebroucke, J. Laverge, E. Van Rompuy, A. Geens, mevrouw L. Detiege

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 629
Spreker : de heer J. Van Elewycq

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 629
Sprekers : Minister G. Geens, de heren N. De Batselier, A. Denys

Huisvesting, blz. 634

Sprekers : de heren H. De Loor, C. Marchand (verslaggever), W. Taelman, O. Meyntjens, W. Van Durme, J. Van Elewycq, J. De Seranno, J.-P. Pillaert, Minister P. Akkermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 651

Nr. 23 **Donderdag 19 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 653

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn, Gezondheid, blz. 653

Sprekers : mevrouw C. Boeraeve-Derycke, verslaggever, de heren M. Vandenhove, A. Diegenant, L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Dhoore, P. De Weirdt, mevrouwen C. Smitt, N. Maes, M. Vogels en de heer L. Hancké

Regeling van de werkzaamheden, blz. 673

Nr. 24 **Donderdag 19 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 675

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn en Gezondheid (Voortzetting), blz. 675

*Sprekers : de heren R. Vannieuwenhuyze, J. Valkeniers, E. De Groot, Minister R. Steyaert, Minister J. Lenssens, de heer L. Hancké

Onderwijs en Vorming, blz. 695

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, A. Laridon, C. Moors, H. Coveliers, E. Vandersmissen, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Breyne, mevrouw N. Maes, de heer A. Diegenant, Minister T. Kelchtermans

Buitenlandse en Externe Aangelegenheden, blz. 716

Sprekers : de heren L. Lenaerts, namens de heer A. Steverlyncq, verslaggever, E. Derycke, M. Decoster, F. Baert, H. Suykerbuyk, Minister P. Deprez

Regeling van de werkzaamheden, blz. 730

Nr. 25 **Vrijdag 20 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 731

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 73 1

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur, Media, Sport, blz. 731

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren F. Bosmans, verslaggever, W. Seeuws, M. Desutter, A. De Beul, mevrouwen A. Neyts-Uytbroeck, M. Van Puymbroeck, de heren M. Galle, P. Breyne, mevrouw N. Maes

Regeling van de werkzaamheden, blz. 754

Nr. 26 **Vrijdag 20 juni 1986**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 755

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur (Voortzetting), blz. 755

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren J. Vandermarliere, J. Van Elewycck, W. Van Durme, J. Devolder, G. Moens, W. Luyten, L. Hancké

Media, blz. 765

Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, H. Van Rompaey, L. Van den Bossche, H. Coveliers, J. Van Elewycck, W. Van Durme

Sport, blz. 774

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, M. Colla, F. Van Steenkiste, A. Diegenant, O. Van den Broeck, P. De Weirdt, V. Van Eetvelt, mevrouwen N. Maes, M. Van Puymbroeck, Minister P. Dewael, de heren J. Van Elewycck, W. Luyten

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 796

Hoofdelijke stemming, blz. 796

Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende de begro-

ting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Artikelsgewijze bespreking, blz. 798

Sprekers : de heer J. Van Elewycck, Minister L. Waltiel, de heren H. Schiltz, H. Suykerbuyk, P. Tant, H. Coveliers

Hoofdelijke stemming, blz. 821

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, H. Schiltz, A. Denys

Commissie van Onderzoek over de Opera voor Vlaanderen

Benoeming van de leden, blz. 824

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 824

Spreker : mevrouw C. Smitt, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 825

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 827

VOORZITTER : de heer F. Grootjans

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.00 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. De Bremaeker, A. Schellens, P. Van Der Niepen ; gezondheidsredenen.

J. Chabert, T. Declercq, A. Steverlynck ; buitenslands.

H. De Loor, J. Gabriels, A. Geens, K. Van Miert, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 7 (19851986) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (19851986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

WELZIJN - GEZONDHEID

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

Mevrouw Boeraeve-Derycke, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw C. Boeraeve-Derycke, verslaggever, (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, de globale begroting van de sector Bijstand aan personen bedraagt voor het jaar 1986 17.703,3 miljoen frank. In vergelijking met het jaar 1985 komt dit neer op een stijging van 9,8 procent.

Wat de lopende uitgaven (Titel 1) betreft wordt 16.665,2 miljoen frank uitgetrokken. Ten overstaan van 1985 stijgt deze bestedingsmassa met 6,20 procent.

De kapitaaluitgaven — voornamelijk begrotingskredieten voor aangegane investeringen via het Fonds voor Bouw van Ziekenhuizen — bedragen 1.038,1 miljoen frank en stijgen met 138,4 procent.

Wanneer wij deze cijfers nazien kunnen wij vaststellen dat de begroting Bijstand aan personen een heel belangrijke plaats inneemt in het geheel van de gemeenschapsbegroting. Deze begroting heeft betrekking op een belangrijke maar kwetsbare groep uit onze samenleving : de minder-vali-

den, de bejaarden, de gezinnen en de kinderen, de jeugd en deze die weinig kansen krijgen. Juist deze groepen van de bevolking zijn de meest gevoelige in perioden van economische crisis.

Daarnaast kunnen wij stellen dat verschillende van de grootste begrotingsposten een sterk arbeidsintensief karakter hebben. In deze grote begrotingsposten gaat immers 90 procent naar de subsidiëring van personeelsuitgaven en 10 procent naar werkingskosten. Zo is de stijging der kredieten zowel maatschappelijk, maar ook in het kader van de tewerkstelling heel belangrijk. Van de sector welzijnszorg kunnen wij zeker zeggen dat die „tewerkstellingsvriendelijk” is.

Ook de investeringen in de sector Welzijnszorg zijn niet te onderschatten.

Hoewel de eerste prioriteit gaat naar het aspect persoonlijke hulpverlening, begeleiding en advies, mag men toch het materieel onthaal niet verwaarlozen. Vooral in de bejaardensector is de hulp van de overheid, in de vorm van investeringstoelagen voor rusthuizen, bejaardenflats en dienstencentra, onmisbaar.

In het huidige investeringsprogramma is voor de sector Bejaarden in een stijging voorzien van 502 miljoen frank ten opzichte van het initiële krediet van 1985.

Het totale investeringsprogramma voor 1986 voor de sector Bijstand aan personen bedraagt 1.482.000.000 frank tegenover 980.000.000 frank in 1985. Voor de bouw, herconditione-

Boeraeve-Derycke

ring, modernisering en brandbeveiligingswerken van woonegelegenheden, namelijk rusthuis, flats, serviceflats, bejaardenwoning, voor bejaarden wordt 1.132.000.000 frank — in 1985 720.000.000 frank — uitgetrokken. Voor de minder-validen wordt in het totaal in 310 miljoen frank — in 1985 240 miljoen frank — voorzien. Voor de bouw, herconditionering of modernisering van instellingen voor minder-validen wordt in 280.000.000 frank voorzien. Voor de aankoop en/of verbouwing van woningen voor minder-validen wordt 30.000.000 frank uitgetrokken. Voor het aanleggen en/of uitrusten van terreinen voor nomaden is 15.000.000 frank — in 1985 8.000.000 frank — beschikbaar en voor de bouw van kinderdagverblijven en kribben is 25.000.000 frank — in 1985 12.000.000 frank — voorbehouden.

De forse verhoging in het investeringsprogramma zal toelaten diverse geblokkeerde dossiers inzake kinderopvang, nomadenterreinen en rusthuizen aan bod te laten komen.

Bij de werkingsmiddelen voor 1986 vinden wij vooral de budgettaire weerspiegeling van de vroeger genomen initiatieven.

De Centra voor Maatschappelijk werk, de diensten voor Gezins- en Bejaardenzorg, de diensten voor bedeling van maaltijden aan huis, het NWK, de opvangcentra voor jongeren, de diensten Tele-Onthaal, de Centra voor Levens- en Gezinsvragen, de onthaalhuizen evenals de jongeren informatie- en adviescentra zullen voor het eerst de noodzakelijke middelen ter beschikking krijgen en niet meer afhankelijk zijn van een bijblad.

Ik kan hier verwijzen naar enkele typische gevallen.

Voor de Centra voor Maatschappelijk Werk laat de aangehouden 265 miljoen frank toe het besluit van 20 november 1985 toe te passen.

Bij de Centra voor Levens- en Gezinsvragen is het vastgestelde bedrag van 94 miljoen frank voldoende om de personeelssubsidies voor deze Centra

in harmonie te brengen met deze in andere segmenten van de welzijnssector. Ook kan met dit bedrag in ieder Centrum ten minste één voltijds personeelslid gesubsidieerd worden.

Bij de Tele-Onthaal-diensten maakt het bedrag van 24 miljoen frank het mogelijk om de reglementering integraal uit te voeren maar er blijft geen ruimte voor uitbreiding van de diensten hoewel ook hier de oproepen blijven stijgen.

Er werken thans ongeveer 750 Trefpunt- Zelfhulp- groepen in Vlaanderen. Deze allemaal een structuur geven en financieel helpen, is onmogelijk. De Gemeenschapsminister vindt het belangrijk dat deze snel groeiende zelfhulpbeweging, waarbij de bevolking streeft naar meer verantwoordelijkheid in hun situatie, voldoende aandacht krijgt van de overheid en op één of andere manier steun moet ontvangen. Het bedrag van 3,5 miljoen frank — hetzelfde als in 1985 — maakt het de Gemeenschapsminister mogelijk om een minimale structuur van zelfhulpgroepen in Vlaanderen te steunen.

De zorg voor minder-validen blijft prioritair de aandacht vragen. Het krediet voor 1986 stijgt met 4 procent ten opzichte van 1985. In afwachting van een reglementering van de diensten voor ambulante hulpverlening wordt een krediet van 50 miljoen frank ingeschreven. In dit bedrag is tevens de hulp vervat voor de eerste Focusprojecten inzake zelfstandig wonen voor motorisch gehandicapten.

De bijzondere jeugdzorg blijft een zorgenkind. Er is nog steeds een geschil tussen de nationale Regering en de Gemeenschap over de bevoegdheidstoeiwijzing, maar ook de gecumuleerde tekorten aan kredieten zijn een acuut probleem voor de instellingen die geplaatste kinderen dienen op te vangen. Hierdoor konden in november 1985 onvoldoende voorschotten worden uitbetaald. Het krediet, dat nu in 1986 is ingeschreven, zal opnieuw betalingsmoeilijkheden veroorzaken. De Vlaamse Executieve zal deze toegemeten kredieten grondig evalueren. De principiële belofte tot het bekomen van bijkomende kredieten werd gegeven indien na een on-

derzoek — dat reeds gestart is — blijkt dat bij kredieten noodzakelijk zijn.

De betalingskredieten werden ten opzichte van 1985 met 900 miljoen frank verhoogd. Hierdoor zal in 1986 de verplichting inzake het honoreren van de ingediende vorderingsstaten voor uitgevoerde investeringen flink verbeteren. Al te laattijdige vereffening van deze vorderingsstaten zal kunnen voorkomen worden.

Tot daar het verslag over de begroting en de beleidsvisie van de Gemeenschapsminister voor de sector Bijstand aan personen.

Bij de algemene bespreking feliciteren de Commissieleden de Gemeenschapsminister met de degelijke nota, waarin op bevattelijke wijze de aandacht wordt gevestigd op de essentiële punten van het beleid. Men betreurt echter de laattijdige indiening van deze begroting.

Er is wel een aanvraag vanuit de Commissie naar de studies waarover herhaaldelijk sprake is. De Gemeenschapsminister wil, met de beperkte middelen waarover ze beschikt, het wetenschappelijk onderzoek bevorderen dat beleidsbepalend is. Voor statistische gegevens kan het kabinet een beroep doen op de Vlaamse administratie voor Gezin en Maatschappelijk Welzijn, behalve voor de sector jeugdbescherming.

Er waren verschillende vragen bij de sector Bejaardenzorg of de verhoging wel zou volstaan voor het besproken beleid bij de goedkeuring van het Bejaardendecreet. De Gemeenschapsminister beaamt dat de kredieten onvoldoende groot zijn om de volledige nood aan bejaardentehuizen, bejaardenflats en begeleid wonen te beantwoorden. Toch laat deze begroting haar een eerste ernstige aanzet toe van realisatie van haar beleidsoptie inzake rusthuizen en begeleid wonen. Aansluitend bij de goedkeuring van het bejaardendecreet zal een Commissie opgericht worden aan wie de dossiers van de brandbeveiliging in bejaardentehuizen worden voorgelegd.

Inzake de zorg voor minder-validen kondigt de Gemeenschapsminister

Boeraeve-Derycke

een ontwerp van decreet aan tot oprichting van een Vlaams Fonds voor sociale integratie.

Betreffende het nieuwe decreet op de bijzondere jeugdbijstand verklaart de Gemeenschapsminister dat het zal gepubliceerd worden samen met het aanvullend decreet die de datum van inwerkingtreding moet bepalen. De uitvoeringsbesluiten zullen snel volgen.

Het taalonderricht voor vreemdelingen, namelijk voor volwassen gastarbeiders, zou volgens sommige leden naar de begroting van de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming moeten overgeheveld worden. De Gemeenschapsminister gaat hiermee niet akkoord, omdat men de bestaande initiatieven niet kan onderbreken, vooraleer de samenwerking met de sector Onderwijs duidelijker bepaald is.

De heer Vanhorenbeek dient een amendement in bij het Begrotingsartikel 33.13.02 van sectie 56 : Toelagen aan verenigingen en instellingen die taalonderricht verstrekken voor migranten — overhevelen naar sectie 30 — Algemeen Onderwijs. Het amendement wordt bij de stemming verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Het migrantenbeleid blijft een gevoelig punt, ook omdat de middelen beperkt zijn. Naast het onthaal bestaan er ook problemen inzake onderwijs, gezondheid en huisvesting. Daarom is de Gemeenschapsminister tevreden dat er een eerste aanzet tot samenwerking is met haar collega's uit de Vlaamse Executieve voor Volksgezondheid en Leefmilieu, Onderwijs en Vorming.

Voor Brussel onder andere zijn concrete resultaten in de werking voor migranten bijzonder belangrijk. Op het migrantenbeleid worden bij de sectie 56 amendementen ingediend door de heren De Weirdt, Vandenhove, Hancké en Coppens, om de kredieten te verhogen. Over deze amendementen wordt er echter niet gestemd. De Gemeenschapsminister verklaarde dat ze in openbare vergadering op de amendementen zou antwoorden.

Gelet op de beperkte spreektijd, is het niet mogelijk in te gaan op de vragen die bij de artikelsgewijze bespreking werden gesteld. Hiervoor zou ik willen verwijzen naar het verslag.

Bij de stemming worden de artikelen, de secties en vervolgens het geheel van de aan deze Commissie toegewezen begroting — zover het gezin en welzijnszorg betreft — aangenomen met zes stemmen tegen vier.

Mevrouw de Gemeenschapsminister, de budgettaire beperktheid blijft echter ook in 1986 een uitdaging die beleidsmatig veel initiatief en verbeelding zal vergen, om met de beperkte middelen de grote waaier van sociale diensten, die wij uitgebouwd hebben, te kunnen ondersteunen, maar ook opdat aan de nieuwe probleemsectoren de nodige aandacht en hulp zou kunnen geboden worden.

Mijnheer de Voorzitter, de Commissie voor Welzijn en Gezondheid beperkte zich op 21 mei 1986 bij de bespreking van de begroting voor 1986, binnen haar bevoegdheid, tot de artikelen en tabellen waarvoor de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu verantwoordelijk is. Het betreft de artikelen 8, 11, 12, 38, 50 en de secties 19, 23 (alleen 11.32.02 en 61.80.02), en 65, 66, 67.

In de toelichting bij de begroting 1986 door de Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid wordt de nadruk gelegd op de kernpunten van het ziekenhuisbeleid : kwaliteitsbewaking — samenwerking en de bejaardenzorg.

In het ziekenhuis kunnen meer kwaliteitsbewakende systemen met intern en extern toezicht aan bod komen. Ter zake kan worden gedacht aan het verplicht stellen van overlegorganen en medische registratie met statistische verwerking.

In het kader van de beperkte middelen zal alle aandacht gaan naar de realisatie en ondersteuning van de samenwerking, zowel in de ziekenhuizen tussen de artsen en andere gezondheidswerkers, als tussen de ziekenhuizen onderling.

De belangrijke aanzet tot de kostenbeheersing in de ziekenhuiszorg is het in de hand houden en bijsturen van

het beddenbestand. Dit kan onder meer door beter omschakelen van overtollige ziekenhuisbedden naar rust- en verzorgingsbedden. De sterke veroudering van de bevolking en de toename van het aantal hoogbejaarden hebben hierin reeds talrijke beslissingen doen nemen.

De prioriteiten inzake het subsidiëeringsbeleid dienen gezien te worden in het kader van dit vernieuwd ziekenhuisbeleid.

Bij de subsidiëring zal, rekening houdend met de beperkte middelen, de aandacht gaan naar :

— de bejaarden : de realisatie van meer rust- en verzorgingsbedden ;

— het verder afwerken van lopende bouwprojecten ;

— het realiseren van samenwerkingsverbanden tussen instellingen ;

— de toekomstige programmatie van diensten : beeldvormingstechnieken, radiotherapie, neurochirurgie en andere in plaats van apparaten zoals vooral de CAT-scanner ;

— die instellingen die passen in de programmatie ;

— de bestaande hoegrootheden (RIZIV-nomenclatuur) van medische honoraria, die het de instelling mogelijk maken een goede regeling voor een gunstige afschrijving uit te werken.

In het preventiebeleid wordt vooral de nadruk gelegd op de primaire preventie. Ook de rol van de huisarts in de preventie is belangrijk. Hieraan zal meer aandacht besteed worden. De Gemeenschapsminister voor Volksgezondheid en Leefmilieu geeft zijn absolute steun aan initiatieven als deze van de wetenschappelijke vereniging van huisartsen inzake de preventiekaart en de kankerbrochure.

Vooraf in de Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding zal een speciale inspanning gedaan worden, vooral bij de jeugd.

In de begroting zijn belangrijke nieuwe middelen vrijgemaakt voor de vernieuwing in het Medisch Schooltoezicht, die in het teken staat van jeugden opvoeden tot een bewuste keuze voor gezond leven.

Boeraeve-Derycke

Door sanering in de tuberculosebestrijding komen meer middelen vrij voor kankerbestrijding. Ook de sportmedische begeleiding verdient bijzondere aandacht. Vooral de problemen van doping in de sport. Ook is een campagne gepland voor AIDS-voorlichting.

Bij de extramurale gezondheidszorg moet vooral aandacht besteed worden aan de verbetering van de thuisgezondheidszorg. Anderzijds zal meer aandacht gegeven worden aan de diensten Geestelijke Gezondheidszorg.

Bij de algemene bespreking wordt betreurd dat de Vlaamse Executieve geen beleidsinnovatie kan doorvoeren omdat ze geen rechtstreekse greep heeft op de persoonsgebonden materies in hun geheel en haar mogelijk kleden beperkt blijven tot het uitvoeren van nationaal gestelde normen.

Er wordt ook aangedrongen om bij de afbouw van ziekenhuisbedden zich strikt aan de programmatie te houden. De Gemeenschapsminister antwoordt dat concrete criteria gevolgd worden, maar niet tot in het absurde.

De aandacht wordt ook gevraagd voor brandwondencentra en voor wij gezondheidscentra, alsook voor de darmkankerpreventie.

Wat het beleid inzake de scanners betreft, betwist niemand dat geen toelagen meer gegeven worden, maar waarbij de verplichting tot opname in de programmatie blijft.

Ten gevolge van de ramp van Tsjernobyl werd aan de Gemeenschapsminister gesuggereerd voor de kwalen van luchtvervuiling in het algemeen een campagne van voorlichting en preventie te starten met medewerking van de Vereniging van Huisartsen.

Op de vragen omtrent het medisch schooltoezicht antwoordt de Gemeenschapsminister dat de vereisten voor een schoolarts gemakkelijker gemaakt worden voor afgestudeerde omnipratici.

De begrotingspost voor de uitgaven in het medisch schooltoezicht is opge-

deeld in ongeveer één derde voor de artsen, één derde voor de paramedici en één derde voor de werkingskosten waarin het transport begrepen is. Om budgettaire redenen kon geen gevolg worden gegeven aan het verzoek om een diëtist toe te voegen aan de equipes voor het medisch schooltoezicht.

In de sector Geestelijke Gezondheidszorg klaagt men de laattijdige betaling aan. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat de bestaande procedure herzien wordt om te bekomen dat de voorschotten sneller en op de voorziene tijdstippen worden uitbetaald.

Ook bij het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen is er een grote achterstand in de betaling. De Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu heeft evenwel een afspraak met de Gemeenschapsminister Waltniel om de achterstand van 1,7 miljard frank volgend jaar in te lopen door de ordonnanceringskredieten op te trekken.

Wat de gezondheidszorg betreft ziet de begroting 1986 voor het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medische sociale instellingen eruit als volgt :

— vastleggingsmachtiging voor openbare en privé-besturen : 1.714.500.000 frank ;

— prefinanciering van werken door openbare besturen, maximum : 571.500.000 frank ;

— subtotale : 2.286.000.000 frank ;

— machtiging tot ordonnanciering en basisdotatie aan het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Inrichtingen : 1.319.000.000 frank ;

— dotatie voor tussenkomsten in rentevoeten der leningen en waarborg schuldvorderingen : 591.600.000 frank ;

— dotatie voor tussenkomsten in financiële lasten van leningen en waarborg schuldvorderingen : 55.400.000 frank.

Op de vraag naar de resultaten van de

reorganisatie van het NWK antwoordde de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu daarbij zinspelend op het decreet houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin, dat er duidelijke afspraken zijn met zijn collega van Gezin en Welzijnzorg.

Bij de stemming werden de aan de Commissie toegewezen artikelen en tabellen die de Volksgezondheid betreffen, goedgekeurd met zeven stemmen tegen één, bij drie onthoudingen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Vandenhove heeft het woord.

De heer M. Vandenhove (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, tijdens de vorige legislatuur heb ik de Minister van Gezin en Welzijnzorg aangespoord tot een strijdvarender opstelling ten overstaan van de centrale Regering en meer en beter te eisen voor de Vlaamse Welzijnssector, op het gevaar af de politieke familie- en coalitieleden te mishagen.

Het was evenwel kloppen aan dove-mans deur, ten bewijze daarvan de graatloosheid van de deelbegroting die hier wordt besproken.

Hoe zou het ook anders. De centrale Regering en de Vlaamse Executieve verschillen geen haar qua politieke inslag en opstelling. Echt twee handen op één buik ! Het is niet omdat hier de Vlaamse pet wordt opgezet dat de houding en de ingesteldheid anders is dan in Kamer of Senaat.

Aan het adres van mevrouw Boeraeve-Derycke, die in de Commissie de pen hield ter gelegenheid van de bespreking van de deelbegroting, sector Bijstand aan personen, wens ik te zeggen dat de teksten meer inhouden dan enkel een goede verslaguitbrenging en bijna een credo zijn. Dit is ook de reden waarom ik na haar uiteenzetting heb geapplaudiseerd, ook al maak ik deel uit van de oppositie.

Het is niet omdat de globale begroting van de sector Bijstand aan personen met 17.703 miljoen frank een kredieten-entoe name aanwijst van 9,8 procent ten overstaan van 1985, dat everybody happy is. De lopende uitgaven deden

Vandenhove

het met een stijging van 6,2 procent op een bestedingsmassa van 16.665 miljoen frank en de kapitaaluitgaven met een reusachtige stijging van 138,4 procent op een schamel kredietentopje van 1.038 miljoen frank.

Voor het geheel van de lopende uitgaven wordt, zoals daareven is gemeld, in een werkingsmiddelentoe name voorzien van 6,2 procent doch voor de zorg aan minder-validen, zijnde 7.593 miljoen frank of ongeveer de helft van het pakket, komt er slechts 3,2 procent bij. Toch mooi, de minder-validen komen beter aan hun trekken via de betalingskredieten van Titel II, met een ongelooflijke toename van zo maar 122 procent. Jammer genoeg is daar slechts een verschuiving aan de basis mede gemoeid van 142,3 miljoen frank naar 3 16 miljoen frank.

Tijdens de zitting van de Commissie heeft mevrouw de Minister van Gezin en Welzijnszorg, bij de toelichting van de nota in verband met haar begrotingscijfers, bij herhaling gewezen op de beperktheid van de middelen en mogelijkheden. Het klonk waarempel als een steeds weerkerende verontschuldiging.

De minder-validen maken gewoon weinig kans met mevrouw de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg, die in 1984 een nieuw Vlaams gehandicaptenbeleid uitstippelde, een ronkend epos waar de Vlaamse minder-validen echter geen epische boodschap aan hebben overgehouden.

Blijkbaar hebben de tekst van de open brief van het Vlaams Overlegcomité van 16 september 1985, noch de gemeenschappelijke betoging van de gehandicapten te Brussel op 8 maart 1986, de bewindslui beroerd.

Met een Pinksterplan van Martens VI op de koop toe, met Gemeenschapsministers van de Vlaamse Executieve die het goedkeurden in hun hoedanigheid van Kamerlid of Senator, zijn de Vlaamse minder-validen mede de crisisboot in.

De interpellaties die verleden maandag in de Vlaamse Raad werden ge-

richt tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, hebben een schril licht geworpen op de laksheid en de onderworpenheid van de Vlaamse Executieve ten overstaan van de centrale Regering.

De heer De Batselier wond er geen doekjes rond en stelde resoluut dat de leden van de diverse fracties protesteren tegen het financiële keurslijf, waarin de nationalre bewindsploeg de Gemeenschappen en Gewesten in de hoek duwt.

De heer Schiltz op zijn beurt ging hard tegen het Pinksterplan aan, plan waarmede Martens VI ook de Vlaamse Gemeenschap de das omdoet.

Het antwoord van Minister Geens was ontroerend. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordde — overgenomen uit het Beknopt Verslag van de vergadering van de Vlaamse Raad van maandag 16 juni jongstleden — . . .

De heer A. Denys : Mijnheer Vandenhove, was u gisteren aanwezig toen de heer Geens heeft geantwoord in verband met het overleg dat heeft plaats gehad ? U zou dit antwoord ook in uw uiteenzetting kunnen aanhalen.

De heer M. Vandenhove : Mijnheer Denys, ik was inderdaad aanwezig ; voor alle zekerheid kunt u de aanwezigheidslijst controleren. Ik citeer alleen mijn teksten en ongelukkiglijk moet ik aan uw opmerkingen voorbijgaan.

Zoals gezegd, citeer ik uit het Beknopt Verslag : „Het besparingsplan heeft een duidelijke weerslag op de werking van de Vlaamse Executieve. Terecht stelt de Vlaamse Raad zich vragen. Wij delen deze bekommernis en namen reeds enkele initiatieven.”

Ik bespaar u de verdere uitleg, hoe en wanneer de Eerste Minister aan de tand werd gevoeld. In elk geval bleek duidelijk dat de Vlaamse Executieve voor een voldongen feit werd geplaatst en het overleg pas op gang kwam nadat het Pinksterplan werd bekend gemaakt.

Dit zijn verklaringen die ik zelf heb gehoord en niet alleen in het Beknopt Verslag zijn verschenen.

Enkele vragen in verband met de gehandicaptenzorg, die naar verluidt als een prioritair emancipatorisch, participatief en optioneel systeem geldt binnen het totaalbeleid van de Vlaamse Executieve.

Niettegenstaande de algemeen zwakke begrotingsgroei, blijven de middelen voor het Fonds 8 1, hoewel in mindere mate, toch ook nog toenemen. Moet daaruit worden afgeleid dat de beleidsverantwoordelijken er niet in slagen een reconversiepolitiek op gang te brengen om te komen tot een goedkoper uitvallende ambulante verzorging en begeleiding ?

Hoe is het te verklaren dat zelfs na de invoering van de informatica nog meerdere instellingen op belangrijke achterstallen moeten wachten ?

Is het waar of niet dat de invoering van de informatica het systeem nog niet doorzichtiger heeft gemaakt en dat gewerkt wordt met ongeveer vierhonderd verschillende dagprijzen ?

Heeft het onderzoek, waartoe een bepaald studie bureau opdracht kreeg, uitgewezen of de uitgaven eigen aan het Fonds 81 op een verantwoorde manier kunnen worden afgeremd ?

Mijns inziens ware het lovenswaardiger dat het die richting zou uitgaan, lovenswaardiger dan het eenzijdig verhogen van de persoonlijke bijdrage, een besparing zijnde op de rug van de opgenomen minder-validen.

Een positieve noot is de oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Gehandicapten.

Spijtig nochtans dat voor de inwerkingtreding moet worden gewacht tot de communautarisering van het Rijksfonds voor de Sociale Reclustering van de Minder-validen is doorgetrokken.

De Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg zal er werk moeten van maken voldoende financiële middelen af te dwingen om de overgedragen materie en opdrachten naar behoren te herstellen en aan te pakken.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de Gemeenschapsminister van

Vandenhove

Gezin en Welzijnszorg te vragen haar houding ter zake te willen preciseren.

Vervolgens wil ik het hebben over de sectie Bejaardenzorg.

Het is verheugend vast te stellen dat ook de bejaarden via het luik Bijstand aan personen delen in de met 9,8 procent opgewaardeerde begroting van 1986.

Ik beaam dat het Mevrouw de Minister tot eer strekt dat zij de investeringen onder de vorm van rusthuizen, bejaardenflats en dienstencentra als een niet te onderschatten sluitstuk van het welzijnsbeleid beschouwt.

Toch wens ik uitsluitel te krijgen omtrent wat wordt bedoeld met die investeringen.

Indien die investeringen betekenen dat de senioren kunnen beschikken over een aan de tijd en de leeftijd aangepaste en financieel haalbare woonst, dan zeg ik bravo ! Indien het evenwel ontaardt in een betoelaging van renderend privé-bezit, dan heb ik daar mijn bedenkingen over.

De miljoenen, en dat zijn er veel te weinig, die de Vlaamse Gemeenschap voor de adequate behuizing van de bejaarden over heeft, mogen niet dienen om het patrimonium van verenigingen te verruimen of in waarde te doen toenemen.

Wie zich later aan de hand van de politiek uitgetekende kaart de vraag zal stellen vanwaar het beroep op betoelaging van bejaardenvoorzieningen uitgaat, kan ongetwijfeld deze gedachtengang volgen.

Nog enkele woorden betreffende de werkingskredieten inzake de bejaardenzorg. Ik las onder meer dat de diensten voor bedeling van maaltijden aan huis, de noodzakelijke middelen ter beschikking krijgen en dat er op dat gebied een steviger rechtszekerheid is ingetreden.

Het ware aangenaam het daartoe uitgetrokken krediet te horen preciseren, tenzij het om een zo miniem bedrag zou gaan dat het aanduiden ervan een vergrootglas zou vergen.

Tot slot veroorloof ik me nog even in te pikken op de sector Jeugdzorg.

De jongste tijd heerst er heel wat ongerustheid in de jeugdzorgbegeleiding, meer bepaald om de laattijdigheid van de te innen dagprijzen voor de herberging van geplaatste minderjarigen.

De Overleggroep Bijzondere Jeugdzorg laat niet af te wijzen op de bedreigde leefbaarheid van de opvanginstellingen. Terecht wordt erop gewezen dat de leefsituatie van de opgenomen minderjarigen ook in deze tijd niet mag veronachtzaamd worden. Terecht pleiten de veldwerkers voor goed functionerende structuren en nagekomen afspraken. Terecht blijven zij pleiten voor een kwalitatief hoogstaande hulpverlening, de jeugdzorg is dat waard.

Daarmede ben ik aan het einde van mijn betoog. Wegens de manifeste politieke laksheid van de Vlaamse Executieve in het algemeen en van de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg in het bijzonder, zal ik de deelbegroting noch de ganse begroting goedkeuren.

Wegens het gebrek aan punch in een materie die er meer dan de andere sectoren van het Vlaams gemeenschapsbeleid behoefte aan heeft, zal ik deze deelbegroting zeker niet goedstemmen.

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Gemeenschapsminister, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, in deze uiteenzetting wens ik de aandacht te vestigen op de bijzondere jeugdzorg, meer in het bijzonder naar aanleiding van het stijgend druggebruik in ons land. Na de gezinsaanlegenheden en de gehandicaptenzorg is de bijzondere jeugdzorg, met een totaal bedrag van 3.292,3 miljoen frank, het derde grootste luik in deze begroting.

De begroting inzake jeugdzorg ondergaat weinig wijzigingen. Globaal gezien neemt zij toe in vergelijking met het vorige begrotingsjaar, wat in tij-

den van besparing zeker niet moet onderschat worden. Deze toename duidt echter niet onmiddellijk op nieuwe initiatieven of andere beleidsopties, want deze stijging moet uitsluitend op rekening gebracht worden van de begrotingspost voor de gerechtelijke bescherming van de minderjarigen. Reeds jaren maakt deze post het leeuwedeel uit van de begroting jeugdzorg.

Deze cijfers zijn nog te weinig uitdrukking van de overigens wel aanwezige wil tot vernieuwing in het beleid inzake jeugdzorg, zoals deze tot uiting komt in het decreet van 27 juni 1985. In het kader van dit begrotingsdebat, want wat is een begroting anders dan een voorafspiegeling van een bepaald beleid, dringen we dan ook aan op de spoedige uitvoering van dit decreet dat een beleid mogelijk maakt dat meer in het teken staat van een duidelijke scheiding tussen strafrecht en preventieve sociale actie, een decreet dat de weg opent naar een jeugdbescherming waarvan men zich na twintig jaar praktijk realiseert dat ze meer oog moet hebben voor preventie.

Het is onze taak te waken over de ontplooiingskansen van de toekomstige generaties. De bijzondere jeugdbijstand is hiertoe een niet te onderschatten instrument. De jeugdbijstand werkt immers niet in het luchtledige, maar ontvangt klachten uit de samenleving. Zij moet op deze klachten tijdig inspelen.

De jeugdbijstand mag echter niet uitsluitend hulpmiddel zijn voor mislopen situaties. Een aantal jongeren krijgen door diverse oorzaken niet voldoende ontwikkelingskansen. Om die kansen toch te vrijwaren werd bij wet van 8 april 1965 de jeugdbescherming ingesteld. Twintig jaar praktijk hebben echter aangetoond dat deze overigens uitstekende wet niet helemaal de erin gestelde verwachtingen heeft kunnen inlossen : een enorm budget dat hoofdzakelijk bestemd is voor de gerechtelijke bescherming, de sterke toename, vooral in de eerste jaren na het in werking treden van de wet, van het aantal geplaatste kinderen en het relatief groot aandeel van minderjarigen geplaatst in instellingen. Er is evenwel nog te weinig over-

Diegenant

heidssteun voor preventie en nazorg. Daarenboven is er de algemene vaststelling dat tot nog toe te veel energie ging naar individuele preventie ten koste van de algemene preventie.

Dit pleidooi voor algemene preventie zou ik willen kracht bij zetten aan de hand van de problematiek van de drugverslaving bij jongeren. Dit probleem grijpt ook bij ons onrustbarend toe. Talrijke getuigenissen bevestigen dit. In de Commissie werd er eerder weinig aandacht aan besteed. Drugtrafiek en drugverslaving zijn problemen met een internationale dimensie, zoals de diverse verdragen achtereenvolgens tijdens deze eeuw gesloten getuigen. Samenwerking met andere sectoren is hier evident, inzonderheid met justitie, maar ook met gezondheid en onderwijs. Samenwerking staat evenmin in de weg dat elkeen meewerkt aan de bestrijding op eigen terrein en met geëigende middelen. Willen wij onze jongeren uit de strafrechtelijke sfeer weghouden dan is preventie een absolute noodzaak. De aanblik van voorgeleide, aan drugverslaafde jongeren is ontluisterend maar tevens revolterend. Niet dat wij de voorstanders van een repressieve aanpak totaal ongelijk zouden geven; integendeel, de praktijk toont aan dat deze aanpak wel degelijk effect sorteert. Het belemmert de uitbreiding van de zwarte markt en voorkomt toestanden zoals we die kennen bij onze Noorderburen. Nochtans moet drugverslaving ook onderkend worden als sociaal-psychologisch probleem.

Adolescenten zijn een bekende risicogroep. We willen echter de speciale aandacht van het welzijnsbeleid vragen voor een recente en verontrustende ontwikkeling: toxicomanie bij kinderen tussen 9 en 12 jaar oud. Meer en meer kinderen stappen op een cruciaal ogenblik in hun ontwikkeling uit het maatschappelijk leven en uit deze moeilijke situatie kennen ze, gezien hun jeugdige leeftijd, haast geen weg terug. Zij grijpen bijvoorbeeld naar producten die men bij de drogist of de apotheker te koop vindt zoals ether en ontsmettingsmiddelen. Anderen verliezen hun jeugd aan het gebruik van barbituraten, kalmeermiddelen en soft drugs.

Enerzijds gaat het om kinderen die vrij vroeg geconfronteerd worden met familiale en/of sociale moeilijkheden, anderzijds ook om een totaal gebrek aan toezicht en degelijke preventie, onbekwaam tot zinvolle vrijetijdsbesteding, een negatief waardenpatroon waarop de drugmaffia gretig inpikt met een divers en groot aanbod.

Momenteel bestaat er in België een niet te verwaarlozen heroïnenetwerk. De kans is zelfs groot dat dit netwerk kortelings ook geëxploiteerd wordt door cocaïne-trafficanten. De Europol statistieken geven volgende cijfers voor 1985 in Europa: tussen 1 januari en 31 oktober werd 1.225 kg heroïne en 538 kg cocaïne in beslag genomen.

Met hoeveel moeten we deze cijfers vermenigvuldigen om het werkelijke verbruik te kennen. De twaalf EEG-lidstaten tellen ruim één miljoen heroïne-gebruikers, wat zou betekenen dat 1 op 60 jongeren hard-drugs gebruikt.

Het is belangrijk dat ernstig werk wordt gemaakt van drugpreventie, dat risicofactoren en -groepen tijdig onderkend worden. Meer ruimte moet gemaakt worden voor het adviseren van instellingen en personen die met druggebruikers te maken hebben. Zij moeten attent gemaakt worden op de verschuivingen binnen de drugpopulatie en in het druggebruik zelf. Voorlichtingsprogramma's spitsten zich tot nog toe grotendeels toe op loutere informatieoverdracht over drugs zonder dieper in te gaan op risicofactoren en gedragspatronen van drugverslaafden.

Het beleid moet ingaan tegen de nonchalance die rond de minderjarige druggebruiker hangt. De vraag dient gesteld te worden of men deze minderjarige druggebruikers wel tijdig genoeg ontdekt. We vinden het dan ook jammer dat in vergelijking met het begrotingsjaar 1985 0,4 miljoen moet ingeleverd worden op een toen reeds klein budget van 1,4 miljoen frank bestemd voor de campagne voor algemene preventie van de jeugdbeschermingscomités onder meer gericht op risicosituaties en -wijzen.

De preventieve sociale actie is ook grotendeels afhankelijk van de be-

reidheid tot medewerking van de ouders, die vaak slecht of niet geïnformeerd zijn. Ook een afgevaardigde van de sociale jeugdbescherming kan geen continue controle uitoefenen op het gedrag van de minderjarige, daarvoor is de case-load per afgevaardigde te groot. Het gevolg is dat de minderjarige verslaafde er maar tegen aan gaat, meestal tot hij voor de eerste maal met het gerecht in aanraking komt. Inmiddels verergert zijn verslaving en werkt zij een verder marginaliseringsproces in de hand.

Het moment is aangebroken om alle opvang-, doorverwijzings-, behandelings- en nazorgcentra in kaart te brengen en tevens een actief preventiebeleid te stimuleren. Wij stellen ons eveneens de vraag of er voldoende opvangmogelijkheden voor drugverslaafden bestaan buiten de werkuren. Buiten de hospitalen en enkele schaarse crisiscentra kan men dan nergens meer terecht.

De aandacht van het jeugdbeleid zou zich vooral moeten richten op kwetsbare groepen zoals onder meer werkloze en ongeschoolde jongeren, waarmee wij echter niet willen bewerken dat druggebruik tot deze groepen beperkt blijft. Elke drug heeft blijkbaar een specifieke gebruikerspopulatie, hoewel sommige verslaafden verschillende soorten drugs door elkaar gebruiken. Een stimulans tot het opnemen van zinvolle activiteiten en begeleiding bij het leren uitbouwen van een gestructureerd leven, is voor vele verslaafden een noodzaak om hun reïntegratie in de samenleving te bewerkstelligen. Zuiver medische hulp is hier nodig, maar niet voldoende.

Tenslotte willen we ook aandacht vragen voor de geplaatste kinderen, vooral deze geplaast in instellingen. Immers, naar onderwijs en tewerkstelling toe vormen deze jongeren enigszins een specifieke groep.

Immers, ongeveer 30 procent van de schoolgaanden uit een instelling volgt buitengewoon onderwijs. Bij de tewerkgestelde jongeren zijn zij, binnen de groep van de ongeschoolden, het talrijkst. Deze negatieve selectie wat onderwijs en tewerkstelling betreft, vergroot nog de problemen van deze sociaal kansarme jongeren. Hun inte-

Diegenant

gratie in de samenleving wordt hierdoor op bijkomende wijze belemmerd. Deze vaststellingen wijzen tevens op de noodzaak van een pedagogisch meer doorgevoerde begeleiding van deze jongeren.

Wij zijn er ons van bewust dat in bepaalde gevallen alleen uithuisplaatsing een oplossing kan bieden voor gezezen problemen. Uitgaande van deze onvermijdelijkheid en van de vaststelling dat langdurige instellingsverblijven nadelige invloeden kunnen hebben op de persoonsontwikkeling van het kind, dringen wij aan op een andere benadering van het plaatsingsbeleid.

Een herdachte subsidiëeringspolitiek kan nieuwe initiatieven stimuleren. Heel het subsidiebeleid vraagt trouwens een grondige herziening, zodat het meer afgestemd kan worden op de realiteit van de jongeren en van de instellingen. Vanuit pedagogisch en resocialiserend opzicht is de plaatsing van jongeren in gezinnen of kleinere leefgroepen meer verantwoord : het biedt mogelijkheden voor een meer geïndividualiseerde aanpak, het haalt deze kinderen uit de anonimiteit, het werkt minder stigmatiserend en bevordert hun zin voor autonomie.

Uw beleid, mevrouw de Minister, is terecht ingegaan tegen ondoordachte, voorbarige en drastische maatregelen. Nieuwe formules, zoals het begeleid zelfstandig kamerwonen zagen het licht. Het zoeken naar het minst ingrijpend antwoord op een gegeven noodsituatie werd door uw beleid gestimuleerd. Wij ervaren dit als zeer positief. De laatste jaren is er gelukkig min of meer een stabilisatie ingetreden in het aantal uithuis geplaatste jongeren en is het aantal gezinsplaatsingen in het totaal der plaatsingen relatief gestegen. Deze evolutie verdient verdere aanmoediging.

Tot besluit zou ik willen vragen dat het jeugdzorgbeleid een specifieke inspanning levert voor het tot stand komen van een efficiënte drugpreventie.

Alle belofes in verband met het bevorderen van de preventie vinden evenwel niet hun uitdrukking in de

begroting, integendeel, de preventie levert drastisch in. Instellingen en personen werkzaam in de jeugdsector en vooral de jeugd zelf moeten op afdoende wijze op de gevaren van het druggebruik gewezen worden. Daarbij volstaat mijn inziens een eenvoudige informatievoordracht over wat drugs nu eigenlijk zijn, niet ! Risicofactoren en -groepen moeten onderzocht en opgevolgd worden. Het beleid moet kansen tot zinvolle vrijetijdsbesteding en tot het leren uitbouwen van een gestructureerd leven creëren voor deze risicogroepen. Alle bestaande opvang- en behandelingscentra moeten in kaart gebracht worden. Tevens zijn ze toe aan een evaluatie. Tenslotte dringen we aan op een andere benadering van het plaatsingsbeleid waarin een pedagogisch verantwoorde en meer geïndividualiseerde aanpak gestimuleerd worden.

Mevrouw de Minister, wij zien uw antwoord met vertrouwen tegemoet.
(Applaus bij de meerderheid)

De Voorzitter : De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, dames en heren collega's, vooreerst enkele accenten te leggen inzake het welzijns- en gezondheidszorgbeleid, zouden wij even willen spreken over de begroting zoals die door beide Gemeenschapsministers werd ingediend. Wij zouden ook enkele voorafgaandelijk ke kritische bedenkingen willen uiten in verband met de bevoegdheden die al dan niet aan de Vlaamse Gemeenschap werden toegekend, rekening houdend met de verschillen tussen enerzijds de gezondheidszorg en anderzijds de welzijnszorg.

Vooreerst stellen wij vast dat de Vlaamse Gemeenschap slechts een beperkte bevoegdheid bezit en enkel invloed kan uitoefenen op diensten en instellingen.

Daartegenover staan de persoonsgebonden financiële uitkeringen die aan het individu worden verleend met het oog op zijn welzijn en gezondheid. Deze zijn niet gecommunautariseerd maar bleven in handen van de nationale Regering.

Op het terrein van de gezondheidszorg beslist de nationale Regering bijvoorbeeld welke ziekenkosten worden terugbetaald, hoe hoog de honoraria zijn voor de artsen en de paramedici, wat moet worden betaald voor geneesmiddelen, enzovoort.

In het gezondheidsbeleid dat wordt gevoerd ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap hebben dus ook de nationale Ministers van Sociale Zaken, Gezondheidszorg en Economische Zaken een niet geringe invloed.

Op het gebied van de welzijnszorg zijn het de nationale instanties die beslissen over het bedrag en het toepassingsgebied van het bestaansminimum, van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, van de uitkeringen aan gehandicapten, van de huurprijzen, van de kinderbijslag, enzovoort. Stuk voor stuk sleutelfactoren in een globaal beleid inzake welzijnszorg en armoedebestrijding.

Het specifieke terrein waarop het Vlaamse gezondheids- en welzijnsbeleid wel bevoegdheid uitoefent is het bonte geheel van diensten en instellingen. In hoofdzaak is dit een stimuleringsbeleid, een erkenningsbeleid, een reglementeringsbeleid en vooral een subsidiebeleid, budgettair het belangrijkste pakket in het geheel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, met enkele sterk doorwegende posten zoals gezins- en bejaardenhulp, het Fonds 8 1, het NWK en de bijzondere jeugdzorg.

Bij nader onderzoek valt het ons echter op dat vele van deze beleidsterreinen de Vlaamse Gemeenschap niet het laatste woord heeft. In verschillende ervan bewaren de nationale instanties een belangrijke vinger in de pap. In de gezondheidszorg bijvoorbeeld heeft de Vlaamse Gemeenschapsminister geen rechtstreekse greep op de organieke wet inzake de ziekenhuizen. Het zijn de nationale instanties die de basisregels blijven bepalen voor de erkenning, de planning, de financiering, de infrastructuur, de bouw, de zware medische apparatuur, de verpleegdagprijs, enzovoort. Wij zouden met andere woorden kunnen zeggen dat onze nationale

Vanhorenbeek

le Minister Dehaene nog lang niet van plan is de ziekenhuissector af te staan. De bevoegdheid van de Gemeenschap blijft vooralsnog beperkt tot het toepassen en het uitvoeren van deze nationaal opgelegde basisregels.

Enkel in de sector van de preventieve gezondheidszorg wordt een bredere beleidsruimte toegestaan. Alhoewel de Vlaamse Gemeenschapsminister bij de bespreking in de Commissie een voorlichtingscampagne in verband met AIDS had aangekondigd, zien wij dat een gewiekste nationale Staatssecretaris onze Vlaamse Gemeenschapsminister blijkbaar het gras van onder de voeten heeft gemaaid.

Minister J. Lenssens : Wanneer u spreekt over „het gras van onder de voeten maaien” moet ik toch doen opmerken dat dit onjuist is.

De nationale Staatssecretaris heeft een „nationaal” foldertje van welgeteld twee derden van een quarto formaat ter beschikking gesteld.

De campagne die ik heb aangekondigd zal in september starten langs de geëigende kanalen en zal zich vooral richten tot de risicogroepen van dit medisch fenomeen en via de huisartsen.

De heer L. Vanhorenbeek : Mijnheer de Minister, ik heb een interview beluisterd van mevrouw de Staatssecretaris. Zij heeft aangekondigd dat diezelfde doelstellingen zijn vervat in de brochure.

Mevrouw N. Maes : De Minister heeft dat interview waarschijnlijk ook gehoord.

Minister J. Lenssens : U heeft slecht geluisterd. Wat mevrouw Demeester op het oog heeft is een massaal gericht campagne. Ik ben daar geen voorstander van. Ik ben van oordeel dat wij doelgericht de risicogroepen, onder meer via de huisartsen, de noodzakelijke informatie moeten verstrekken.

Ik kan niet aanvaarden dat u mij uitspeelt tegen een nationale collega. Ik wens daar niet verder op in te gaan.

De heer L. Vanhorenbeek : Mijnheer de Minister, ik stel dus vast dat wij in dit land twee brochures hebben, met name een nationale en een Vlaamse brochure, die handelen over een voorlichtingscampagne in verband met AIDS. Hier is wel degelijk sprake van dubbelgebruik. Betreft het geen concurrentieslag tussen Ministers van dezelfde strekking ? U zegt evenwel dat u daar niet wil op ingaan.

In de welzijnssector zijn momenteel hardnekkige politieke discussies aan de gang in verband met de bevoegdheid inzake de jeugdbescherming.

Voorlopig is het dispuut nog niet beslecht, maar de nationale Minister Go1 doet toch verwoede pogingen om de jeugdbescherming naar zich toe te trekken.

Hoewel onze beide Gemeenschapsministers te beperkt zijn in hun bevoegdheden ten aanzien van een autonoom beleid valt het toch op dat de Minister van Gezin en Welzijnzorg over beduidend meer mogelijkheden beschikt dan haar collega voor Volksgezondheid en Leefmilieu. Wellicht is dit te verklaren omdat de Vlaamse welzijnzorg geen strikte tegenhanger heeft op nationaal niveau, noch in het beleid, noch in de administratie. Desondanks is onze Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg niet onverdeeld gelukkig met de haar toegemeten bevoegdheden die te beperkt of te onvolledig zijn om een coherent beleid te kunnen voeren.

Samen met de hedendaagse bezuinigingsnoodzaak, blijft er slechts een erg nauwe ruimte over voor beleidsvernieuwing.

Het blijft in hoofdzaak een subsidiebeleid. De financiële middelen die jaarlijks worden toegekend hebben de facto reeds voor 95 procent een bestemming. De Gemeenschapsministers kunnen zich in eerste instantie niet anders gedragen dan als rentmeesters van wat de nationale bazen hebben beslist.

Zoals dat in alle sectoren het geval is blij kt ook in de sector gezondheids- en welzijnzorg dat de beleidsbepaling een vrij ingewikkeld proces is dat meestal niet rechtlijnig verloopt. Nog-

al naïef zou men kunnen denken dat het sociaal-wetenschappelijk onderzoek eerst de behoeften blootlegt en oplossingsmodellen uitdoktert, en dat de overheid deze modellen dan omzet via politieke beslissingen. Zo simpel is dat echter niet.

Van de onmiskenbare rol die het sociaal-wetenschappelijk onderzoek te vervullen heeft in het signaleren van de welzijns- en gezondheidsbehoeften komt bitter weinig terecht. Als het dan al gebeurt moet men nog rekening houden met de partijpolitieke evenwichten die moeten worden gerespecteerd bij het toewijzen van overheidsopdrachten aan de diverse universiteiten.

Onderzoek blijft dus ook in Vlaamse context eerder een toevalligheid. Een zware handicap is het ontbreken van statistische gegevens waarop een beleid moet steunen. Het ontbreken van een eigen, goed uitgebalanceerde studiedienst vormt een prioritair probleem dat dringend moet worden opgelost. Dat er nood is aan een dergelijke studiedienst wordt nog bewezen door het feit dat de Gemeenschapsminister een grondige evaluatie wenst in verband met de jeugdzorg, om te verhinderen dat een aantal overheidsingrepen tē opportunistisch en tē pragmatisch zouden tot stand komen.

De Voorzitter : Mijnheer Vanhorenbeek, ik maak u erop attent dat uw spreektijd om is.

De heer L. Vanhorenbeek : Mijnheer de Voorzitter, in onze fractie is blijkbaar een kleine communicatiestoornis ontstaan. Wij moeten de spreektijd onder drie sprekers verdelen, en ik had mij voorbereid voor de helft van die spreektijd. Bijgevolg zal ik besluiten.

Wij stellen vast dat er een voortdurende juridische bevoegdheidsbetwisting bestaat tussen de nationale en de Gemeenschapsministers. Eigenlijk past dat volledig in het proces van de herunitariseringpolitiek van de centrale Regering, die haar slag mooi aan het thuishalen is.

Jammer genoeg kan de Vlaamse Gemeenschap slechts over een beperkt aantal hefbomen van het reële beleid

Vanhorenbeek

beschikken. Wie gehoopt had dat de Vlamingen onder elkaar het allemaal beter, efficiënter en met vernieuwde stijl zouden aanpakken komt enigszins bedrogen uit.

Wat wij zegden over de wijze waarop het beleid concreet tot stand komt blijkt juist. De typische Belgische zuilenmentaliteit, Belgische pactenmentaliteit, Belgische compromissenmentaliteit en Belgische arrangeursmentaliteit. Er is geen systematische overheidsplanning. Het gebeurt wel allemaal onder Vlamingen, maar het blijft voor 99 procent unitair Belgisch. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, collega's, ook al kennen wij de financiële moeilijkheden van dit land, vooral de beperkingen die de Vlaamse Gemeenschap zich moet opleggen omwille van de al te krappe dotaties, ook al waarderen wij de stijging van uw bestedingsmogelijkheden, mevrouw de Minister, toch stellen wij vast dat vele noden onvoldoende aandacht krijgen, temeer daar het noden zijn die groeien in verhouding tot de moeilijkheden en door de overlapping van besparingsmaatregelen.

Voor een groep individuele mensen gaan de moeilijkheden sneller groeien dan de moeilijkheden van de Gemeenschap. Ik denk bijvoorbeeld aan de gehandicapten. Door het samenvallen van verschillende maatregelen, zowel op nationaal als op gewestelijk of gemeenschappelijk vlak genomen, raken heel wat minder-valide mensen in moeilijkheden. Hun inleveringen kunnen per maand oplopen tot 6.000 frank en zelfs meer.

De kern van het probleem zit in het gebrek aan coördinatie en doorzichtigheid. Dit probleem valt voornamelijk onder de bevoegdheid van Staatssecretaris Demeester, maar waarschijnlijk is de constellatie nooit zo gunstig geweest om tot een oplossing te komen als nu, en kan ook de Gemeenschapsminister inspraak heb-

ben. Ik vermoed dat momenteel de Gemeenschapsminister niet altijd weet waar haar bevoegdheden beginnen of eindigen : door de splitsing van het Rijksfonds gaat de revalidatie naar het RIZIV, maar de werkingsvoorwaarden van de autonome revalidatiecentra gaan naar de Gemeenschappen.

Welke duidelijkheid krijgt de Gemeenschapsminister bijvoorbeeld over de middelen ? Hoe worden de afspraken gemaakt over wat men de nomenclatuur noemt met het RIZIV, of worden die uitsluitend door het RIZIV bepaald, ook met gevolgen voor de centra die onder de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister ressorteren ? Wat is uiteindelijk de beslissing over de beschermende werkplaatsen ? Blijft de Gemeenschapsminister hiervoor bevoegd ? Hoe kan de Gemeenschap behoorlijk werken als niet alle nodige uitvoeringsbesluiten genomen zijn ?

Hoe wordt de spanning aangepakt, ontstaan tussen het eigen Vlaamse en het Waalse gehandicaptenbeleid op het gebied van revalidatie, beroepsopleiding en tewerkstelling ?

Ik wil ook een kleine praktische vraag stellen. Kunnen bijvoorbeeld, krachtens artikel 33.04.02, ook naalden en spuiten voor suikerzieken die zichzelf verzorgen betaald worden ? Ingeval van zelfverzorging moeten zij daar zelf voor betalen, maar als bijvoorbeeld het verplegend personeel van het Vlaamse Kruis de verzorging doet, is alles gratis. Dezelfde vraag zouden wij kunnen stellen voor de sonden van bijvoorbeeld multiple sclerosepatiënten of slachtoffers van auto-ongevallen. Blijft dit punt tot de bevoegdheid van de nationale Regering behoren, of kan ook, onder voornoemd artikel, de Gemeenschap hiervoor bevoegd zijn ? Indien het mogelijk is dat het onder de Gemeenschap valt, vraag ik of een bepaald aantal per maand kan worden voorzien.

Er is eigenlijk nog heel veel te zeggen over het gehandicaptenbeleid, maar gebrek aan tijd belet ons hier verder op in te gaan. Trouwens, mijn collega, mevrouw Vogels, zal hier nog op terugkomen.

Er is ook nog het migrantenbeleid dat onze speciale aandacht vraagt. Volgens de wet van 8 augustus 1980 is dit één van de speciale opdrachten aan de Vlaamse Executieve. In de praktijk wordt deze materie echter heel stiefmoederlijk behandeld. Zoals „De Standaard” in een artikelenreeks van februari laatstleden deed opmerken, bedraagt de begroting van de Vlaamse deelregering voor de hulp aan migranten amper de helft van wat bijvoorbeeld de stad Deventer in Nederland uittrekt voor het migrantenbeleid. In totaal is dit ongeveer twee duizenden van de totale begroting. De voorzienene subsidies aan de vzw's zijn zo karig dat ze soms hun werking moeten opgeven. Dit is niet in de eerste plaats een verwijt aan de Gemeenschapsminister, maar wel aan de Vlaamse Executieve in haar geheel want de aandacht van de hele Executieve moet naar dit probleem gaan. Ik verwijs in dit verband naar de opmerkingen ter zake van VOCOM.

Aan de Gemeenschapsminister wens in een paar concrete vragen te stellen : welk gevolg heeft zij gegeven aan het rapport voorgelegd door UFSIA in januari 1985 in verband met het uitgevoerde onderzoek ? Wat zijn bijvoorbeeld de concrete aanbevelingen gedaan aan Kind en Gezin in verband met de opvang van migranten speciaal in Brussel en Antwerpen ? Welke aanbevelingen werden gedaan aan de nationale collega in verband met de speciale gezondheidszorg ? Zijn er ter zake bijvoorbeeld contacten met gespecialiseerde artsen ? Ik denk bijvoorbeeld aan de arts-Jezuïet Louis Ferran in Brussel of aan de huisartsenpraktijk in Borgerhout, aan de gespecialiseerde artsen in Gent en zo verder. Hoe worden de OCMW's, de ziekenhuizen en de gemeentediensten gewezen op de concrete maatregelen die zij moeten nemen om migranten te ontvangen, te begrijpen en te helpen op een efficiënte en doelmatige wijze ?

Ik wens ook te wijzen op bepaalde vzw's die mij signaleren dat zij sinds verscheidene jaren toelagen vragen en volledig in orde zijn met alle wettelijke of decretale voorschriften, maar toch die hulp niet krijgen. Ik verwijs hierbij naar de Vlaamse Vereniging voor Autisme, naar de instellingen

Van Puymbroeck

voor kraamverzorging aan huis, zoals Kraamzorg Gent, de Bakermat in Leuven, 't Amerijtje in Tongeren en in heel Limburg, Kraamzorg Aalst, de Kraamvogel in Berchem enzovoort. Deze mensen kunnen zeker hun werkingskosten betalen. Zij hebben voldoende inkomsten, maar de loonlast blijkt voor hen, alleszins in de eerste periode, veel te zwaar te zijn.

Ik wens mij tot deze enkele punten te beperken omdat mijn collega, mevrouw Vogels, over de andere punten zal uitweiden. **(Applaus bij de leden van de oppositie)**

De Voorzitter : De heer Dhoore heeft het woord.

De heer L. Dhoore (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, een woord in verband met het migrantenbeleid, aansluitend bij de vragen reeds door andere collega's gesteld.

Mevrouw de Minister, ik lees in de beleidsverklaring dat het integratiebeleid zou gebeuren in coördinatie met de nationale en lokale overheden. Ik denk dat dit uiterst belangrijk is. Zal men steunen op de resultaten van de onderzoekscommissie Vermeylen ? Een ogenblik dat ik dat de Commissie niet wist dat zij nog bestond of dat zij zieldogend was. Ik heb nu de indruk dat de Commissie weer wakker is geschoten. Binnenkort zouden wij in het nationale Parlement een verslag moeten krijgen, maar ik vrees dat dit niet zal gebeuren.

Ik wens nochtans uw aandacht te vragen voor vier precieze punten, die ongetwijfeld via de werkgroepen aan de Commissie zullen worden voorgelegd.

Het eerste probleem is dit van de politieke vluchtelingen. Dit is natuurlijk geen specifiek Vlaams probleem, maar wij zijn erbij betrokken. Is het mogelijk om op zijn minst een klare lijn uit te stippelen en de termijnen tot een redelijke periode terug te brengen ? Dit is nu ongetwijfeld niet het geval. Er zijn voorbeelden van onderzoeken die twee jaar en langer duren.

Het tweede probleem is het in orde brengen van de administratieve dossiers voor de migranten, de gezinshereniging enzovoort. Weet u, mevrouw de Minister, dat er een constante achterstand is van 35.000 dossiers ? Dit is natuurlijk niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid voor die personen en veroorzaakt bij komende lasten die eventueel bij de OCMW's terecht komen.

Ten derde, een aantal collega's zullen ongetwijfeld niet weten dat er een ministeriële circulaire van 1961 bestaat die stelt dat de migranten van de tweede of de derde generatie op de leeftijd van 17 jaar op de diensten van het gemeentehuis vingerafdrukken — als potentiële misdadigers — moeten plaatsen. Gelukkig hebben een aantal gemeentebesturen dit op eigen houtje ongedaan gemaakt omdat het blijkbaar niet echt afdwingbaar is. Laten wij vanuit Vlaanderen ervoor ijveren dat een dergelijke circulaire zou verdwijnen en dat men deze discriminerende en mensonterende maatregelen niet meer zou toepassen.

Een laatste vraag heeft meer betrekking op onze actie zelf.

Zou de Minister financiële en morele steun die men zou dienen toe te kennen aan gemeenten die effectief, efficiënt een realistisch integratiebeleid voeren, kunnen verlenen ? Er is een voorstel van decreet dat door een aantal collega's over de verscheidene fracties heen, werd ingediend. Dat voorstel werd reeds een aantal keren besproken. Ik denk dat de Minister de motor moet zijn om na te gaan wat men daar kan doen. **(Applaus bij de meerderheid en bij sommige leden van AGALEV)**

De Voorzitter : Het woord is aan de heer De Weirdt.

De heer P. De Weirdt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou in mijn uiteenzetting de hoofdstukken preventie en sociale gezondheidszorg en de extra-murale gezondheidszorg willen behandelen.

Inzake het preventiebeleid zou ik vooraf willen stellen dat preventie in de eerste plaats betekent : het belet-

ten dat een ziekte ontstaat in plaats van het alleen maar vroegtijdig opsporen van ziektekiemen.

Preventie moet op het vlak van de gezondheid de mens in staat stellen verantwoorde keuzen te maken. Ons inziens kan dit door gezondheidsvoorlichting en -opvoeding op alle niveaus, vooral in het onderwijs, en door het mogelijk maken van en stimuleren van een democratische controle rond preventie-activiteiten.

Wij menen ook dat preventie dient gefinancierd te worden zoals de rest van de activiteiten met betrekking tot ziekte en gezondheid. Dit betekent dat op termijn het onderscheid tussen preventieve diensten en de curatieve sector zou moeten verdwijnen.

Ik zou thans een korte opsomming willen geven van een aantal essentiële vereisten voor een degelijk preventiebeleid.

1. Een verbetering van de kwaliteit door een wetenschappelijke evaluatie, het vastleggen van risicogroepen die daadwerkelijk en voor langere termijn moeten gevolgd worden, het aangeven van de risico's waarvoor monitoring noodzakelijk is.
2. Het samenbrengen en herstructureren (of eventueel afschaffen) van bestaande diensten en instellingen rond problemen en probleemgebieden. De verschillende teams zullen meer globaal probleemoplossend moeten werken.
3. Het afstappen van het systematisch lichamenlijk onderzoek ten voordele van een grotere betrokkenheid rond risico's in het milieu, door het verhogen van het aantal contacten met het individu of met de groep in dit milieu.
4. Een betere 'personeelsverdeling' over de diensten en het corrigeren van het tekort aan deskundig en daadwerkelijk functionerend kaderpersoneel. Hierbij heeft de arts een belangrijke functie, al moet het multidisciplinair karakter van preventie ondersteund worden door een grotere impact van het personeel in het beleid.
5. Een grotere openheid ten opzichte van vragen vanwege de bevolking, die rond elk probleem dient gehoord te

De Weirdt

worden en naar wie voortdurend informatie moet gegeven worden. In het kader hoort tevens het stimuleren en waarderen van eigen initiatieven op dit terrein vanwege het personeel in de diensten.

6. Een globale financiering voor de speciale preventieve diensten waarbij alle interventies van gezondheidswerkers gewaardeerd worden.

7. Nieuwe opdrachten met betrekking tot preventie in de tot nu toe te eng curatief gerichte gedeelten van het gezondheidszorgaanbod : eerstelijns werkers, geestelijke gezondheidszorg, en dergelijke meer.

Het streven naar preventie op deze niveaus mag echter niet onmiddellijk afbreuk doen aan het functioneren van de diensten die nu rond preventie werkzaam zijn. Men moet rekening houden met de beperkingen en de eventuele lange aanpassingstijden die bij deze omschakelijk nodig zouden kunnen zijn. Hiervan uitgaande zouden volgens de SP een aantal initiatieven kunnen worden gerealiseerd.

1. Voor wat betreft de individugerichte preventie.

Door de invoering van een veralgemeend levenslang dossier zou men kunnen komen tot het verhogen van het contact tussen de op het individugerichte diensten, tot het vermijden van overlappingsen en nutteloze onderzoeken, tot het inschakelen van eerstelijns werkers.

Tevens moet men streven naar het bereiken van die groepen die tot op heden nog niet, of weinig, in de preventieve diensten zitten (onder meer bejaarden, huishoud(st)e De voorgestelde modellen met betrekking tot deze groepen vereisen het, rond preventie, inschakelen van dienstencentra, eerstelijns werkers, door het financieren op een andere basis dan de medisch technische akte.

2. Voor wat betreft de groepsgerichte preventie

Binnen de bestaande gezondheidszorg zou men moeten overgaan tot het herorganiseren van bestaande dien-

sten en het realiseren van coördinatie. Dit vereist regionaal werken van alle betrokken diensten.

Opnieuw dient hier te worden afgestapt van een financiering die enkel steunt op de medisch technische akte.

3. Voor wat betreft de collectiviteitsgerichte preventie

Op dit terrein zou men moeten komen tot de uitbouw van de signalisatiefunctie en het bij houden van nationale en internationale gegevens, via databanken.

Essentieel is het opbouwen van een structuur voor snelle en efficiënte tussenkomsten door het samenbrengen van alle betrokken diensten.

4. Ten slotte is het openbaar maken en ruim verspreiden van alles wat in verband met preventie besproken wordt van groot belang.

Meer specifiek naar de begroting toe, verheugt het ons dat in het preventiebeleid vooral de nadruk wordt gelegd op de primaire preventie en dat de gezondheidsvoorlichting en -opvoeding hierbij een belangrijk element is. De planmatige aanpak van gezondheidsvoorlichting, vooral naar de jeugd toe, is positief. Nochtans is de SP van oordeel dat de Vlaamse Executieve nog te weinig aandacht en middelen besteed aan preventie.

Wat vooral ontbreekt is een echte visie en een coherent beleid. Vandaar dat ik mijn betoog ben begonnen met te stellen hoe een preventiebeleid er zou kunnen uitzien.

Wat het medisch schooltoezicht betreft, is de SP van oordeel dat nog meer aandacht moet uitgaan naar een kwalitatieve verbetering van de schoolgezondheidszorg door aangepaste honorering en door voldoende tijdsbesteding van de schoolartsen.

Wat de extra-murale gezondheidszorg betreft zou ik het willen hebben over de eerstelijnsgezondheidszorg en de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Inzake de eerstelijnsgezondheidszorg is de SP van oordeel dat in deze begroting veel te weinig aandacht en mid-

delen worden besteed aan de uitbouw van de eerstelijns. Allerlei studies tonen nochtans aan dat het hoogst belangrijk is dat het beleid de mogelijkheden schept tot de concrete realisatie van andere modaliteiten inzake eerstelijnsgezondheidszorg, beter aangepast aan de behoeften van de bevolking.

De SP is verder van oordeel dat vele problemen, te wijten aan het niet-te-gemoetkomen aan de vastgestelde behoeften op het eerste echelon, zouden kunnen worden voorkomen door het aanbieden van mensschalige eerstelijnsgezondheidszorg-eenheden die dicht bij de gebruikers functioneren en met een sterke betrokkenheid van de bevolking. In deze zin, en rekening houdend met de realiteit in het betrokken domein, zou decretaal, financieel en in mankracht, de nodige steun moeten kunnen verleend worden aan dergelijke medisch-sociale eenheden zodat deze in een welbepaalde populatie, de eerstelijnszorg zouden kunnen uitbouwen.

Wat de centra voor geestelijke gezondheidszorg betreft werd in de vorige legislatuur hun werking geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat er nood was aan een grotere bereikbaarheid en aan meer crisisinterventie. tevens kwam het belang van regionale samenwerking met andere gezondheids- en welzijnsvoorzieningen duidelijk naar voor. Er werd een voorstel van decreet uitgewerkt waarin deze nieuwe elementen een plaats kregen. Rekening houdend met een uitbreiding van de functies van de centra voor geestelijke gezondheidszorg betekent dit een uitbreiding van het personeelskader en dus meer middelen. Dit blijkt niet uit de begroting. Mag men hieruit besluiten dat de Executieve niet van plan is de functies uit te breiden en dus geen rekening zal houden met de evaluatie ?

De uitbreiding van de functies betekent ook meer preventie in de geestelijke gezondheidszorg en dus minder opname in psychiatrische inrichtingen. We stellen echter vast dat over de geleidelijke vermindering van psychiatrische bedden reeds jaren wordt gesproken, maar dat dit nog verre van verwezenlijkt is. Graag vernam ik

De Weirdt

hierover het standpunt van de Minister.

De SP is van oordeel dat de preventieve taken van de centra voor geestelijke gezondheidszorg mogelijk moeten worden gemaakt. In de geestelijke gezondheidszorg moet de klemtoon voornamelijk op de preventie gelegd worden, meer specifiek op de primaire preventie. De geestelijke gezondheidszorg moet goed bereikbaar zijn, voor iedereen toegankelijk en goed afgestemd op de noden van de bevolking. Een evolutie van residentieel naar ambulante verblijf is wenselijk. Het verder afglijden naar super-professionalisme en psychiatrisering zou moeten plaats maken voor het herstellen van de zelfzorg, mutuele zelfhulp, de spontane ondersteuning in onze samenleving.

De klemtoon moet worden gelegd op de uitbouw van extra-murale diensten, gekoppeld aan kwaliteitseisen. Door het feit dat het koninklijk besluit op de extra-murale diensten van de centra voor geestelijke gezondheidszorg van 20 maart 1975 op maat gesneden is van die diensten, die een structurele koppeling hebben met intramurale diensten, is het statuut van de centra weinig aantrekkelijk voor hoog-gekwalficeerd personeel. Bovendien zijn het vooral de onafhankelijke pluralistische diensten, die het buitengewoon moeilijk hebben om zich te handhaven.

Een statuutwijziging van deze centra is dus noodzakelijk zodat de ambulante sector uit de schaduw komt van de intra-murale voorzieningen. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : Mevrouw Smitt heeft het woord.

Mevrouw C. Smitt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de wetten op de hervorming van de instellingen van augustus 1980 hebben Vlaanderen een nieuwe kans of gelegenheid geboden om inhoud en vorm te geven aan een nieuw Vlaams, modern welzijnsbeleid.

Mevrouw de Minister, u hebt deze kans niet onbenut gelaten. Tijdens de

vorige regeerperiode zijn u erin geslaagd de basis te leggen voor een vernieuwd welzijnsbeleid, met name een herschikking, een aanpassing aan de nieuwe behoeften.

De sectoren, waar de grootste vraag naar hulp aanwezig was, kregen in eerste instantie uw bijzondere aandacht : onder andere de gehandicapten, de bejaarden, de jongeren in moeilijkheden, de gezinnen met problemen.

Wat wij — en met ons de basiswerkers — ten zeerste waarderen is de klemtoon die u legt op „de kwaliteit van het leven”. En uw bekommernis voor de mens „met de minste kansen”.

In uw beleid vinden wij ook duidelijk aanwezig de grote principes die het welzijnswerk moeten kermerken : eerbied voor de menselijke persoon, recht op zelfontplooiing en behoud van zelfstandigheid en onafhankelijkheid.

„Zo oud als de wereld, zo oud is de armoede en de nood aan hulp bij mensen” ; dit is een beschouwing die men wel eens hoort maken. Zij berust, jammer genoeg, voor een groot deel op de waarheid, wat nog niet wil zeggen dat men zich bij deze toestand mag neerleggen.

Van de Vlaamse Executieve moet worden gezegd dat zij, voor de sector Gezin- en Welzijnszorg, het niet bij beloften en goede voornemens laat, maar haar Regeringsverklaring hieromtrent trouw naleeft. De indrukwekkende lijst van ontwerpen van decreet en besluiten die zijn goedgekeurd ter bevordering van het welzijnsbeleid en de jaarlijkse stijging van de begroting zijn daarvan het bewijs.

Zeer belangrijk voor de welzijnssector is dat sedert 1986 een grotere rechtszekerheid is ingetreden. De welzijnsdiensten krijgen nu de noodzakelijke middelen ter beschikking, en zijn niet langer afhankelijk van het bijblad.

Eveneens belangrijk is de verhoging van de werkingstoelagen voor de autonome centra voor maatschappelijk werk, waardoor deze diensten meer mogelijkheden krijgen om aan de no-

Mevrouw C. Boeraeve-Derycke (CVP)
bracht verslag uit over de begrotingssector welzijn en gezondheid

den die zich in crisistijd aandienen een oplossing te geven.

Ook het besluit betreffende de levens- en gezinsvragen van 11 september 1985 werd enthousiast onthaald. Vooral een betere personeelsbezetting was dringend noodzakelijk, gezien de stijgende en meer complex wordende nood op het vlak van huwelijks- en gezinsrelatie, en andere problemen waarmee het gezin wordt geconfronteerd.

Ik weet wel dat de uitbreiding van de personeelsbezetting niet onmiddellijk kan gebeuren maar wij zijn reeds tevreden dat in de toekomst aan dit probleem een oplossing zal worden gegeven.

Ik zou ook uw zeer bijzondere aandacht willen vragen voor enkele diensten die met financiële moeilijkheden te kampen hebben, en die misschien langs een andere weg — voorlopig — kunnen worden geholpen.

Ten eerste, de diensten voor Tele-Onthaal. Het voorziene krediet laat toe de reglementering toe te passen

Smit

maar laat zeer weinig ruimte voor uitbreiding ervan alhoewel de oproepen, vooral van bejaarden, stijgen met een gemiddelde van 14 procent per jaar. De oproepen van jongeren zijn wel lichtjes gedaald door de installatie van de kindertelefoon.

De onthaalcentra voor mensen in nood beantwoorden aan de normen van het koninklijk besluit van 30 oktober 1981 inzake erkenning en subsidiëring. De subsidiëring omvat een forfaitair bedrag voor één personeelslid en hulpverlener, geïndexeerd op de loonlasten. Voor de bezetting worden de kinderen niet meegeteld. Voor opvangcentra voor mannen stelt dit geen problemen maar dit ligt anders voor de opvangcentra voor vrouwen. Een onthaalcentrum in Limburg heeft dit jaar reeds 90 vrouwen opgenomen — het betreft hier crisisopvang voor beperkte duur — samen met 50 kinderen.

Financieel is dit voor de instelling en zware dobber, maar veel zwaarder nog voor het personeel is de opvang en de begeleiding van de kinderen, die evenals de moeder dikwijls in een crisissituatie verkeren.

De vraag is of in de toekomst de normen voor de personeelsbezetting niet kunnen herzien worden. In afwachting van een verbetering van de budgettaire mogelijkheden kan dit probleem misschien worden verholpen met een tewerkstelling vanuit het Interdepartementeel Fonds, bijvoorbeeld door aanwerving van kinderverzorgsters die toch met tientallen werkloos zijn, vooral in Limburg.

Mevrouw de Minister, mag ik u er ook attent op maken dat voor 1986 deze diensten nog geen subsidies hebben ontvangen? Kan dit binnen afzienbare tijd worden geregeld?

Ten tweede, de diensten voor gezins- en bejaardenhulp. De nieuwe waardering van kleinschaligheid en nest-warmte enerzijds, en de besparingsnoodzaak van de overheid anderzijds, hebben geleid tot vermindering van ligdagen in hospitalen en instellingen, en tot vermindering van het aantal ziekenhuisbedden.

Bejaarden, zieken, gehandicapten, gedeshospitaliseerden, zijn derhalve meer dan vroeger thuisgebleven, of vlugger dan voorheen thuisgekomen.

Velen moeten een beroep doen op hulpverleners uit de eigen omgeving, familie en burens en richten zich ook tot professionele hulp aan huis.

Ter verduidelijking even een overzicht van vragen voor hulpverlening.

Voor het eerste trimester van 1985 waren er 746 aanvragen tot ontslag uit instellingen aan een Vlaamse dienst, namelijk 105 aanvragen voor de R-dienst, 77 voor de V-dienst, 366 voor de D-dienst en 198 andere. Om hospitalisatie te voorkomen waren er voor dezelfde dienst en dezelfde termijn 229 aanvragen namelijk 133 voor verhoging van bestaande hulp en 96 voor aanvragen van nieuwe hulp.

Ik heb nagegaan hoe het staat met de thuisverzorging binnen het Wit-Gele Kruis. De hulpverlening aan demente bejaarden bedraagt voor het Vlaamse land 7 procent van de totale hulpverlening. In Limburg is dat het dubbele, namelijk 14 procent, omdat wij over weinig rust- en verzorgingsbedden beschikken.

De nood aan thuishulp groeit. De thuisdiensten moeten bijgevolg ook worden geherwaardeerd in hun werking. Dit wil voor mij concreet zeggen de doorbreking van de blokkering van de subsidieerbare prestatieuren, of een ruimere tewerkstelling langs het Interdepartementeel Fonds indien dit systeem voor volgende jaren behouden blijft.

Ook de tewerkstelling langs de RVA-T-service, bijvoorbeeld ter vervanging van gezins- of bejaardenhelpsters die afwezig zijn wegens ziekte of bevalingsverlof of om andere redenen, kan een oplossing bieden. Men heeft mij gezegd dat dit juridisch niet mogelijk is. Toch hoop ik dat hiervoor een oplossing kan worden gevonden.

Indien de dalende hospitalisatietrend zich doorzet, wat te verwachten is, en op de overheidsondersteuning voor de diensten van thuiszorg niet toeneemt, zullen voornamelijk de zieken en de hulpbehoevenden daarvan het

slachtoffer zijn. De dagelijkse confrontatie met deze medeburgers noodzaakt mij hierop uw aandacht te vestigen.

Mevrouw de Minister, wij kijken met grote belangstelling uit naar het nieuwe beleidsconcept omtrent de diensten van Gezins- en Bejaardenhulp. Wij zijn ervan overtuigd dat een reorganisatie van deze welzijnsvoorzieningen noodzakelijk is, gezien de veranderende maatschappelijke noden. Het nieuwe beleidsconcept brengt een nieuwe reglementering met zich. Mag ik u in dit verband ook vragen werk te maken van een reorganisatie van de administratie — ik pleit niet alleen voor een vereenvoudiging, maar durf u te vragen of de administratie niet kan worden geautomatiseerd. In bepaalde arrondissementen en gewesten gebeurde dit reeds. Een eenvormigheid van basis naar de top is werkelijk noodzakelijk. Dat geeft wel moeilijkheden voor de nationale administratie. Wij durven dus pleiten voor éénvormigheid van de basis naar de top, maar ook voor de administratie.

Alternatieve arbeidscircuits opgezet in werkdomeinen die reeds functioneren met „normaal” personeel; de kraamcentra zijn daarvan een voorbeeld; zij werken als diensten van gezinshulp, — daar heb ik niets op tegen — maar zijn niet onderworpen aan de reglementering ervan. Met dit laatste kan ik niet akkoord gaan, omdat ik er vaar dat deze zich ten eerste concurrerend opstellen ten overstaan van de erkende diensten en ten tweede, omdat dit de kwaliteit van de dienstverlening niet ten goede komt. Een wijziging zou ik dus appreciëren.

Het welzijnsbeleid moet immers vertrekken van de nood aan hulpvragen en niet van een maximalisering van BTK-projecten die — in de praktijk — buiten en boven de wet werken.

In verband met het optrekken van de pensioenleeftijd van de vrouw tot 65 jaar heeft mijn ervaring geleerd dat het beroep van gezins- en bejaardenhelpster op een bepaalde leeftijd, zowel geestelijk als lichamelijk, een zware belasting betekent; het beroep is te zwaar voor mensen van boven de 60 jaar.

Smitt

Vandaar dat ik vraag of aan deze groep, naar analogie met de staatspensioenen — op de leeftijd van 60 jaar — of na een kortere loopbaan — een minimumpensioen kan worden toegekend. Of eventueel een ander stelsel, bijvoorbeeld de flexibiliteit van de pensioenleeftijd koppelen aan de wijziging van de referentieperiode.

Het verhoogde krediet van 93 miljoen is uitsluitend gesteund op de stijging van de gesubsidieerde personeelskosten, want dat is de grootste post in onze eigen begroting. Ten gevolge van de aangekondigde saneringsmaatregelen vrees ik dat de financiële tussenkomst voor de verleende hulp in het gezin zal verminderen en een negatieve invloed zal hebben op de inkomsten van onze diensten. Daarbij komt nog dat de diensten een grotere uitgave gaan kennen voor de tewerkstelling ingevolge de personeelsstop in het bijzonder tijdelijk kader. Er zijn thans ontzettend veel vragen ten gevolge van de vergrijzing van de bevolking en ook in gevolge het feit dat mensen minder naar het ziekenhuis gaan of er vlugger uit terug keren dan in het verleden. Vermits de werkgevers een deel van de som, 5 à 10 procent — ten laste zullen moeten nemen, zullen deze diensten moeilijkheden krijgen tenzij deze vrijstelling genieten van de tussenkomst in de loonkost.

Mijnheer de Voorzitter, tot daar enkele bedenkingen en vragen omtrent de werking van bepaalde diensten.

Om te besluiten wil ik de hoop uitdrukken dat de nationale Regering eindelijk de gesprekken met betrekking tot de herstructurering van de welzijnsparastatalen gaat afronden.

Twee jaar geleden hebben wij een decreet gestemd tot oprichting van de nieuwe instelling Kind en Gezin. Reeds twee jaar wacht Vlaanderen op de oprichting van deze nieuwe instelling. Deze kritiek is zeker niet tot mevrouw Steyaert gericht ; ik weet dat zij aan dit probleem zeer veel zorg heeft besteed.

De heer J. Valkeniers : Aan wie is uw kritiek dan wel gericht, mevrouw ?

Mevrouw C. Smitt : Aan de nationale Regering.

De heer J. Valkeniers : Dit is weer een typisch CVP-fenomeen ; zij spelen op vier echelons tegelijk maar niet altijd dezelfde toonaard.

Mevrouw C. Smitt : Wij zullen ervoor zorgen dat onze klachten ook daar terecht komen.

Het is mijn ervaring dat te lang wachten op deze nieuwe instelling niet ten goede komt aan de moeder en het kind in Vlaanderen.

De heer J. Valkeniers : Ik ga volledig met u akkoord. *(Algemeen applaus)*

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, collega's, ik wil mijn uiteenzetting beginnen met een kleine vergelijking. Ik kijk nooit of bijna nooit naar voetbal. De match tussen de Belgische ploeg en de Russische heb ik wel gezien. Ook daar ging het eraan toe zoals altijd : de Vlamingen doen het werk op het veld en als het erop aankomt, wordt rondgereden met de overwinning van „La Belgique”. Dit is precies hetzelfde van wat in dit land altijd gebeurt : de Vlamingen zorgen ervoor dat inspanningen worden geleverd en de glorie gaat naar de Belgische Regering en de Belgische Ministers.

De heer J. Valkeniers : Zeer juist ! *(Applaus van de heer Valkeniers)*

Mevrouw N. Maes : In ons land bestaat een welzijnssector die verdient — en vanuit de hele Vlaamse mentaliteit ook wordt gesteund — om een grote expansie te kennen. Het blijkt nochtans dat al de inspanningen die wij leveren om economisch een hogere snelheid te bereiken, meebrengen dat dit geld niet naar Vlaanderen terugvloeit en dat wij als een *schoolsector* blijven staan. Misschien is het woord iets te sterk gekozen, maar alles wat wij meemaken in verband met DAC en BTK-projecten illustreert deze uitspraak.

Mevrouw de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, ik zou u

willen spreken over het **bevolkingsbeleid**, een in ons land niet bestaand beleid. Aan de demografische ontwikkeling is in ons land altijd weinig aandacht besteed. Tot plots Minister Mainil met een nieuw **pensioenvoorstel** op de proppen kwam en dit uitvoerig illustreerde met de statistieken van de verouderende bevolking. Ook de **onderwijs** ministers hanteerden geregeld de statistieken van de dalende nataliteit. Ter gelegenheid van het Spaarplan blijkt er nu een soort denataliteitsobsessie over de Regering te zijn gekomen. Niet enkel de Minister van landsverdediging en de Staatssecretaris voor Pensioenen maar in het algemeen begon men zich zorgen te maken. De Regering van „Geen Ommekeer” maakte ineens één grote ommekeer en besliste dat het moest gedaan zijn met te denken aan de jonge werklozen en dat ouderen langer aan het werk dienden te worden gehouden, en dergelijke non-sens meer.

In feite betekent dit dat men zonder bewust na te denken over de politiek die men moet voeren om tot een goede bevolkingspolitiek te komen, toch een aantal maatregelen neemt die demografisch een zware impact hebben en vaak geïnspireerd zijn, en misschien op vrij kortzichtige wijze, door de vaststelling van het dalende **geboortecijfer**.

Dat bevolkingsbeleid is eigenlijk onze en ook uw verantwoordelijkheid, leden van de Vlaamse Executieve. U hebt daarvoor, wij prijzen ons daarom gelukkig, een studiecetrum dat tenminste op een wetenschappelijke wijze die hele evolutie verder nagaat. Er is echter geen uitgesproken beleid. Wij zijn daarvoor als land eigenlijk te liberaal. Wij bemoeien ons daarmee niet graag. Wij vinden dat dit tot de privacy behoort. Onuitgesproken echter zijn er bepaalde dingen die op een andere benadering wijzen. Het is interessant om na te gaan wat men als beleid kan afleiden uit wat u, mevrouw de Gemeenschapsminister, doet in verband met uw sector en te kijken waar de accenten liggen in Wallonië. Daar is duidelijk een verschil vast te stellen. Ik mag daar niet op ingaan want ik krijg daarvoor niet de tijd. Het is nochtans een bijzonder boeiende

Maes

vergelijking. Het wijst er echter op dat u en wij allen aanvoelen dat er in Vlaanderen een ander beleid moet worden gevoerd. Dat wordt ook vanuit de cijfers reeds geïnspireerd. Wanneer men de studies daarover naleest, dan stelt men vast dat de bevolkingsoopbouw in Vlaanderen, in Brussel en in Wallonië erg verschillend is. Hiermee heb ik niet gezegd dat de aangroei nog altijd is zoals in de jaren vijftig en ervoor toen men nog stelde in bepaalde kringen dat Vlaanderen met zijn weelderig kinderaantal België ging overheersen. Er werden daarop politieke theorieën gebaseerd.

Het blijkt dat onze nataliteitsevolutie, de aangroei, onze fertiliteit als groep niet noemenswaardig meer verschillend is van wat in de andere landsgedeelten gebeurt, met uitzondering van Brussel natuurlijk, want dat is toch wel een heel specifiek probleem. Het blijkt dat ook in Vlaanderen de traditionele katholieke groei-ideologie op de achtergrond is geraakt. Zo wordt dit althans door de onderzoekers geformuleerd.

In Vlaanderen leeft de migrantenbevolking nog als een minderheidsgroep. Een beleid dat op die culturele minderheidsgroep is gericht zou dus ook kans hebben op succes. In Brussel daarentegen stellen de onderzoekers vast dat deze groep zo talrijk is geworden dat men eigenlijk moet spreken van een „pluriculturele” samenleving en dat men dus niet meer met datzelfde minderheidsbeleid kan aankomen, dat een andere aanpak nodig is.

Het verschil in situatie zowel als het verschil in mentaliteit in Vlaanderen vereisen een eigen aanpak. Mevrouw de Minister, wij stellen u de vraag of wij daar institutioneel de mogelijk kenden voor hebben. De bevolkingsmaterie is gecommunautariseerd maar voor een echt beleid is geen ruimte geschapen want de hefboomen en de belangrijke instrumenten voor een gezins- en bevolkingsbeleid zijn immers nationaal gebleven. De recente maatregelen die in de Sint-Annaprijs zijn getroffen moeten ook u tot grote bezorgdheid inspireren want zij kunnen ingrijpende gevolgen hebben voor onze eigen demografie.

Ik geef slechts twee voorbeelden : eerst en vooral, de ommezwaai in de pensioenleeftijd voor de vrouwen houdt jongeren langer van een baan af. Dit is inderdaad het onvermijdelijk gevolg. Voor werkloze jongeren betekent het een bijkomende rem op de normale toekomstplannen, waartoe ook duurzame relatievorming en gezinsplanning behoren.

Een tweede maatregel, getroffen tegen de samenwonenden, plaatst de betrokkenen in feite voor een immorele keuze : vrede nemen met een verminderd inkomen of afzien van het samenwonen om het recht op werkloosheidsverzekering daadwerkelijk terug te krijgen. Dat zal gevolgen hebben. Ik heb het natuurlijk niet over die belofte van „eeuwige zaligheid” die vervat ligt in het behoud van het statuut zonder dat er centen aan verbonden zijn.

Als u nauwkeurig volgt wat nu reeds gebeurt in de bejaardensector — de invloed van onze pensioenwetgeving op het al dan niet samenwonen zou een interessant studieobject zijn — dan zal u kunnen vaststellen dat hier een duidelijke invloed merkbaar is en wie zegt u dat het voor jongercategorieën ook niet het geval zal zijn en wie zegt u dat het dan geen invloed heeft op onze demografische toestand.

Indien de nationale Regering verwacht — en ik verdenk haar daarvan — dat de vrouwen te ontmoedigd zullen worden om hun plaats op de arbeidsmarkt te verdedigen, dan zou zij zich wel eens deerlijk kunnen misrekenen. Bovendien wegen de inleveringen zo zwaar op het gezinsinkomen dat men bezwaarlijk kan verwachten dat mensen erdoor gestimuleerd zullen worden om meer dan twee kinderen te hebben. De Vlaamse Gemeenschap moet zich bezinnen want zij draagt de verantwoordelijkheid voor de toekomst van de Vlaamse natie, zij het dan een natie in wording en een wording die veel te traag verloopt. Heeft de Executieve tot hiertoe daarover reeds nagedacht ? Zal zij haar opties kunnen doorvoeren ? Beschikt zij over een geschikt instrument of zal zij verder klakkeloos de nationale maatregelen blijven ondergaan ? Het is immers onwaarschijnlijk dat een nationaal be-

volkingsbeleid in België kan worden gevoerd. De mentaliteiten zijn daarover te zeer verschillend. Zelfs in Vlaanderen zal het al bijzonder moeilijk zijn daarover een consensus te bereiken. Een veelzijdig gezins- en welzijnsbeleid kan bijdragen tot een harmonische ontwikkeling van het gezin en de voorwaarden scheppen voor een evenwichtige demografische ontwikkeling. Van de overheid verwacht men dat zij de voorwaarden schept waarin het bewust aanvaarden van kinderen echt mogelijk is en maatschappelijk wordt gewaardeerd.

Mevrouw Steyaert, u heeft zelf gezegd dat de mogelijkheid moet worden geschapen om het aantal kinderen te hebben dat men wenst. Welnu, op dit ogenblik is dat niet zo. Het gewenst kinderaantal wordt in veel gevallen niet gerealiseerd omwille van de vele obstakels die beletten die wens te verwezenlijken. Ik denk dat de vrouwvijandige maatregelen van de nationale Regering ongetwijfeld het omgekeerde effect zullen hebben. Hoe kan de Vlaamse Minister voor Gezin en Welzijnzorg het getij keren ?

Er zijn nog belangrijke vaststellingen te maken uitgaande van de bevolkingscijfers. Hoe zal men erin slagen niet alleen om de bejaarden te huisvesten, te verzorgen, maar ook te integreren en actief te laten zijn in de samenleving ? Dit is mijns inziens een zeer grote uitdaging vooral in het licht van het aantal vroeg uit de beroepswereld uitgesloten ; 50-jarigen zijn reeds moeilijk te plaatsen werklozen. Al de mensen die uit de statistieken worden geweerd, zijn niet oud, ze behoren tot een groep die nog één derde van zijn leven voor zich heeft. Ze hebben het recht nog een zinvol leven te leiden en niet alleen lichamelijk te worden verzorgd.

Ik zou graag hierop nog verder willen ingaan en zal dit ook doen als ik nog ooit eens tien minuten op de tribune mag komen.

De Voorzitter : De tijd die u langer spreekt is ten koste van de volgende spreker van uw fractie, mevrouw.

Mevrouw N. Maes : Die zal zich ongetwijfeld uit de slag trekken, mijnheer de Voorzitter. De heer Valkeniers

Maes

heeft een snel debiet, zoals u weet.

Ik wens nog een laatste punt aan te stippen. De welzijnssector is bij uitstek een sector die behoefte heeft aan een grote inzet van professionele naast vrijwillige arbeidskrachten. Het succes van de BTK en DAC-projecten in deze sector toont dit aan. Er zijn nu 10 jaren BTK en DAC-experimenten achter de rug. Het wordt tijd dat wij van de waardevolle taken statutaire tewerkstelling kunnen maken. De Vlaamse Regering heeft daarover herhaaldelijk haar inzichten bekendgemaakt. U hebt zelf, mevrouw Steyaert, onlangs gezegd dat wij behoefte hebben aan blijvende tewerkstelling en hierop sterk de nadruk gelegd. Nu zet de nationale Regering weer een streep door uw en onze Vlaamse rekening. Niet alleen is er geen ruimte voor statutaire tewerkstelling, maar bovendien worden verschillende projecten zomaar afgeschaft. U weet zo goed als wij dat een aantal zeer zinvolle projecten zullen verdwijnen wanneer daar zoveel moet worden voor betaald en wanneer de initiatiefnemers geen middelen meer zullen hebben. Het is één van onze grote zorgen. Wij menen dat in het kader van een Vlaamse tewerkstellingspolitiek, maar ook in het kader van een welzijnspolitiek - ik zal hetzelfde moeten zeggen voor de culturele sector - een definitieve tewerkstelling uiterst zinvol zou zijn. Het zou een schande zijn dat België, dat leeft van de Vlaamse inspanningen, niet de middelen zou verschaffen en nog een grotere schande dat wij, de meerderheid in dit land, deze middelen niet nemen. Wij hebben de macht en zelfs de wet is aan onze kant. Immers, in 1980 werd ons beloofd dat onze *ristorno's* de helft zouden bedragen van onze inkomsten. Tot nu toe werd met die eis geen rekening gehouden. Een makke houding van de Vlaamse Executieve kan hier zeker niet worden goedgepraat. U zal straks waarschijnlijk zeggen dat de onderhandelingen nog bezig zijn, dat u nog niets definitief kan zeggen. Voor ons is het duidelijk. In de catechismus staat dat het geloof zonder de werken dood is. Ik meen dat de autonomie zonder de middelen even dood is. Deze belangstellende vergadering, die uw bekom-

meringen deelt, heeft ook dezelfde klachten als u. Maar wij vinden dat de macht die wij Vlamingen hebben globaal zou moeten worden gebruikt om daarin verandering te brengen. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal mijn uiteenzetting beperken tot het luik welzijn, het luik gezondheid zal ik niet behandelen, bij gebrek deels aan tijd, maar ook - mijnheer de Voorzitter, sta mij toe dat hier duidelijk te stellen - omdat wij in onze fractie de indruk hebben dat de heer Lenssens onze vragen niet goed begrijpt. Hij heeft integendeel onze uiteenzettingen van de vorige dagen gebruikt om een aantal sloganeske opmerkingen te maken en ons een aantal bedoelingen in de schoenen te schuiven die ons inziens nergens op sloegen. Vermits wij in het kader van dit strikt gereguleerd debat niet de mogelijkheid hebben dergelijke zaken verder uit te praten of om ons standpunt verder te verduidelijken, beperk ik mij thans tot het domein van mevrouw Steyaert en met u, mijnheer Lenssens, zal ik in de besloten kring van de Commissie verder discussiëren.

Mevrouw de Minister, vermits u nu voor de tweede maal Minister van Gezin en Welzijnszorg bent, kunnen wij de constante in uw beleid duidelijk onderkennen.

Wij zouden kunnen zeggen dat uw beleid wordt gekenmerkt door een sterke wil tot vernieuwing en modernisering van de opvangvormen in de welzijnssector, enerzijds, en door de feitelijke onmacht om die vernieuwing door te zetten, anderzijds.

De jaren zestig werden gekenmerkt door een enorme expansie van het welzijnsaanbod. De wet op de jeugdbescherming van 1965 en de oprichting van het Fonds '81 hebben geleid tot een expansie van de instellingen en het aantal bedden in die sector.

Alhoewel deze beide wetten ruimere bedoelingen hadden komen we nu,

twintig jaar later, tot een aantal belangrijke conclusies. Deze instellingsopvang is enorm duur voor de Gemeenschap. De all-in opvang die instellingen bieden geven vaak onvoldoende of geen garantie voor de reintegratie in de maatschappij. De ruimte voor nieuwe en andere ambulante opvangvormen ontbreekt in het kader van deze wetten.

Gedurende uw beleid hebt u getracht, onder druk van zowem de budgettaire consequenties, als van de nieuwe ideeën die zich in het veld ontwikkelen, de ruimte te creëren voor andere vormen van opvang.

In de gehandicaptenzorg kregen we de honorering van het begeleid wonen, het Focus-wonen en de gezinsbegeleiding via het Vlaamse Epos.

In de jeugdbescherming kregen wij het begeleid zelfstandig wonen, de gezinsbegeleiding en de dagcentra, die een erkenning kregen via uw circulaire nummer 44 en later via het decreet inzake bijzondere jeugdbijstand.

Wanneer wij echter deze decreten en de ideeën die erin worden verkondigd naast de cijfers van uw begroting leggen dan zien we nog altijd dat het budget voorzien voor deze nieuwe opvangvormen minimaal is. In de realiteit zien we dat het overgrote deel van de bestaande ambulante opvangvormen nog altijd gedragen worden door tijdelijke kaders, BTK, DAC, enzovoort. Welke toekomst zullen zij hebben in deze tijd van besparingen en van de „Sint-Annamaatregelen”.

Daarentegen blijven de uitgaven voor plaatsing stijgen. Dat betekent dat men er niet in slaagt het mechanisme van de plaatsingen te doorbreken.

Mevrouw de Minister, hoe staat het met de wil tot reconversie van de klasieke instellingssector ?

Het aantal plaatsingen van minderjarigen nam vorig jaar ook weer toe. In de Commissie heeft u gezegd dat u de oorzaken van deze stijging zou laten onderzoeken. Nochtans voor een deel zijn deze reeds duidelijk. In het najaar 1985 werd door het jeugdbeschermingscomité van Antwerpen een onderzoek gedaan naar de bij haar ge-

Vogels

plaatste adolescenten. Men kwam tot de conclusie dat het aantal adolescenten dat voor het eerst wordt geplaatst toeneemt. De algemene situatie van de jongeren in crisistijd, zeker van die jongeren die omwille van hun afkomst reeds minder kansen hebben, is in vele gevallen dramatisch. Vooral hun financiële positie maakt dat ze geen andere uitweg hebben dan de jeugdbescherming. Immers de OCMW's geven geen steun aan minderjarigen. Op wachtgeld van de RVA hebben ze vaak geen recht en de thuissituatie is voor hen vaak onhoudbaar. Het gaat hier vaak om jongeren van 17 jaar en ouder die altijd in het gezinsmilieu zo goed en zo kwaad mogelijk werden opgevangen. Het is eigenlijk onverantwoord om hen op die leeftijd nog voor het eerst in een instelling te plaatsen.

Nochtans heeft de jeugdbescherming op dit moment geen ander alternatief dan de plaatsing.

Mevrouw de Minister, ik zou dan ook uw bijzondere aandacht willen vragen voor dit probleem. Is het niet mogelijk om eerst en vooral officieel aan te dringen bij de nationale overheid om iets te doen aan de financiële positie van die jongeren, bijvoorbeeld door het aandringen op een verlaging tot 18 jaar van de toelatingsdrempel voor het bestaansminimum. Vervolgens vraag ik u om het systeem van begeleid wonen toegankelijk te maken voor de jongeren zonder inkomen.

Het decreet inzake bijzondere jeugdbijstand gaat nu eindelijk zijn uitvoeringsfase tegemoet. Mevrouw de Minister, aan welke uitvoeringsbesluiten gaat u prioriteit geven? Ik zou er willen op aandringen dat u vooral prioriteit zou geven aan het inspraakrecht van de minderjarigen inzake zijn dossier, zoals in het decreet is voorzien.

Tot slot wil ik drie concrete vragen stellen. Vooreerst had ik, in opvolging van mijn interpellatie over „Jeugdooise” graag vernomen hoe de toestand nu in deze instelling evolueert, of de inspectie jeugdbescherming reeds bepaalde conclusies uit het dossier heeft getrokken en zo ja, in welke richting gaan deze?

Een tweede vraag betreft de gezinsbegeleiding als uiterst belangrijke ambulante opvangvorm in de jeugdbescherming. U heeft er de voorbije jaren op aangedrongen om voor die gezinsbegeleiding samen te werken met de bestaande diensten voor gezinsconsultatie. In de praktijk van de jeugdbescherming blijkt echter meer en meer dat deze diensten niet aangepast zijn om jeugdbeschermingsgezinnen op te vangen, jeugdbeschermingsgezinnen die vaak een complexe en weinig stabiele structuur hebben en waarvoor de begeleiders van de klassieke consultatiebureaus eigenlijk weinig aangepaste begeleidingstechnieken hebben.

Ik zou u dan ook willen vragen deze zaak ten gronde te onderzoeken, in samenwerking met de jeugdbeschermingscomités en eventueel met de bevoegde instituten aan de universiteiten.

Wat betreft de algemene preventie betreuren wij uiteraard dat de kredieten ter zake werden verminderd. Dit is fundamenteel in tegenspraak met de filosofie van het nieuwe decreet. Aan de andere kant dring ik er ook op aan het preventiebeleid dat nu in de verschillende jeugdbeschermingscomités wordt uitgetekend te globaliseren en te herdenken.

Ik heb mij eens bezig gehouden de verschillende preventieprojecten van jeugdbeschermingscomités op een rijtje te zetten. Dat geeft een mooie waaier van allerlei projecten zoals drugpreventie, begeleiden van kinderen van uit de echt gescheiden ouders, schoolverzuim, aandacht voor studerende jongeren, opmaken van dossiers, kindermishandeling, enzovoort. Dat roept bij mij de vraag op of er niet dringend ook vanuit het beleid een visie inzake de preventie moet komen, en dat daarover een ruime discussie moet worden aangegaan.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, allereerst dank ik de twee Ministers voor de uitvoerige antwoorden die wij hebben gekregen en ook voor de ons toegepaste documentatie.

In mijn inleiding behandel ik twee punten gemeenschappelijk voor hen beiden.

Zoals ieder jaar dring ik erop aan dat in de toekomst wat meer aandacht zou worden gegeven aan de verantwoordingsnota's. Dat geldt ook voor het Gezondheidsbeleid, maar zeker voor Bijstand aan Personen. Wanneer wij bijvoorbeeld het reconversiebeleid van de tweedelij naar de eerstelij in het departement van bijstand willen onderzoeken, dan blijkt hoe ondoorzichtig en oncontroleerbaar de begroting blijft. Ik vraag mij nog steeds af of dat reconversiebeleid steunt op behoeften of op instellingen. Ik verwijs daarbij naar het begeleid wonen waar een krediet van 100 miljoen frank werd verminderd tot 50 miljoen frank. Daarbij rijst de vraag wat de beleidsmensen ertoe heeft gebracht 100 miljoen frank in te schrijven en in dit geval maar 50 miljoen frank uit te geven. Betekent dit dat de overheid alleen maar subsidieert wat op het veld gebeurt, of kan de overheid daar iets meer doen?

Ik herhaal dat men al erg thuis moet zijn in de sector om ongeveer te begripen wat de verschillende en uiteenlopende begrotingsposten behelzen.

In dezelfde gedachtengang wijs ik erop dat de investeringskredieten die voor de gezamenlijke sector met ongeveer anderhalfmiljard zijn gestegen — en dat is niet niets — ons eigenlijk weinig duidelijk maken naar welke sectoren die stijging gaat en naar welke projecten in het bijzonder.

Deze situatie is bijna onwaarschijnlijk. Gedurende bijna twaalf jaar was ik schepen in mijn gemeente. De buitengewone begroting was daar het voorwerp van een nogal uitputtende bespreking. Het was niet denkbaar dat wij konden verzwijgen wat wij met de ingeschreven kredieten van plan waren. Hier schijnt het dus wel te kunnen.

Mevrouw de Minister, ik zou zeer in het kort willen ingaan op drie andere punten in het bijstandbeleid.

Ten eerste : het tewerkstellingsprobleem in deze sector vooral in het

Hancké

licht van de nakende hervormingen als gevolg van het Pinksterplan. Wij weten dat vanaf 1 juli — over 14 dagen dus — als het plan doorgaat, voor de BTK-projecten al onmiddellijk vanaf het eerste jaar 10 procent eigen bijdrage door de instellingen zal moeten worden betaald en vanaf het tweede jaar — zoals het nu reeds bestond — 25 procent.

Vrij stellingen zijn wel voorzien op advies van de ministeriële werkgroep, maar het is evident, dat heel veel verenigingen, werkzaam op dat terrein, zich moeilijk zullen kunnen permitteren een last te dragen van 10 procent weddetussenkomst. Dat betekent ongeveer 50.000 frank per jaar per werknemer. Ik zou u willen vragen te willen bemiddelen opdat die regeling voor de vzw's zou worden verzacht. In dat verband kan ik u mededelen dat een delegatie van de sector gisteren dat een delegatie van de sector gisteren dat eergisteren Minister Hansenne heeft gesproken, die heeft beloofd dat de vrij stellingen niet per individuele vereniging zouden gebeuren, maar wèl voor geheel de sector. Dat vind ik reeds een bemoedigend antwoord, maar tevens een aansporing temeer voor u om na te gaan welke sectoren die vrijstellingen zullen krijgen. Ik vraag u ter zake bij uw collega aan te dringen.

Ten tweede, u weet wat ik in de Commissie heb gezegd in verband met de woonwagenterreinen. U heeft mij geantwoordt dat alle ingediende aanvragen in de begrotingsposten zijn opgenomen. Ik heb dat niet kunnen controleren, maar ik neem aan dat dit zo gebeurd is. Ik zou u willen zeggen, rekening houdend met de argumenten die ik heb ontwikkeld, dat de periode tussen twee verkiezingen gunstig is om dat te doen, maar ook vraag ik u dat, wanneer dit jaar nog aanvragen zouden binnenkomen, u bereid zou zijn die nog dit jaar van toelagen te voorzien.

Ten derde wil ik handelen over de migranten.

U weet, mevrouw de Minister; dat ik in verband met het migrantenbeleid een aantal amendementen heb ingediend. Wij waren overeengekomen

dat u uw antwoord daarop zou reserveren voor de openbare vergadering.

U kreeg een begroting toegewezen met een globale stijging van 9,8 procent, iets minder, maar toch nog vrij belangrijk voor de lopende uitgaven. Welnu, wat het migrantenbeleid betreft wordt op een totale begroting van 21 miljard frank ongeveer 26 à 27 miljoen uitgetrokken. Ik vind dat in verhouding erg laag.

Met het oog op de integratie van migranten meen ik dat grote inspanningen zullen moeten worden geleverd. Ik vraag u bijgevolg een gunstig oordeel te willen voorbehouden aan een aantal van onze amendementen, althans indien het niet mogelijk is ze allemaal in te willigen. Ik zie dus met belangstelling uw antwoord tegemoet.

Ik wil thans om de aandacht verzoeken van de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu. Daarnet heb ik een opmerking gemaakt in verband met de investeringskredieten, mijnheer de Minister, die voor uw sector ietwat zijn gestegen.

Ik had graag geweten voor welke projecten deze investeringskredieten bestemd zijn.

Ik heb nog een tweede vraag. In de afgelopen bestuursperiode werd binnen het Fonds voor Medische Projecten een samenwerkingsakkoord getekend tussen de Vlaamse Gemeenschapsminister voor de Gezondheidszorg, de heer De Wulf, en de Senegalese overheid om, onder de auspiciën van de Wereldgezondheidsorganisatie, een eventueel verlengbaar experiment van twee jaar, in verband met eerstelijnsgezondheidszorg in dat land, meer bepaald in het departement Dagona, tot stand te brengen. Het is mij ter ore gekomen dat dit project zou zijn afgevoerd.

Minister J. Lenssens : Dat is fout. De overeenkomst zal correct worden uitgevoerd, weliswaar mede onder de verantwoordelijkheid van mijn collega bevoegd voor de Externe Betrekkingen.

De heer L. Hancké : Dan stap ik over dit punt heen. Ik ben gelukkig met uw antwoord.

Thans wil ik het hebben, mijnheer de Minister, over het hoofdstuk ziekenhuisbeleid dat u in uw toelichtingsnota hebt ontwikkeld. Een eerste opmerking daarbij is dat wij inzake gezondheidszorg te maken hebben met erg ongelukkig opgesplitste nationale pakketten en gemeenschapspakketten. De nationale overheid staat in voor de regelen, voor de basisprogrammatie en de basiswetgeving en ook voor de financiering, en de Gemeenschappen zijn bevoegd voor de uitvoering en het leggen van prioriteiten.

In de afgelopen bestuursperiode werd tussen uw voorganger en Minister Dehaene een protocol afgesloten dat niet altijd goed gewerkt heeft. Er was veel doorkruising van bevoegdheden, vooral omdat de armslag van de nationale bevoegdheid erg groot is vermits ze over de financiële middelen beschikt. Ik wijs ten titel van voorbeeld op drie geschilpunten die zijn opgetreden.

Ten eerste, Minister Dehaene had voorzien dat tussen ziekenhuizen en kandidaten voor rust- en verzorgingsbedden onderlinge akkoorden zouden kunnen worden afgesloten. Dit is in feite de filosofie van het reconversiebeleid. De heer De Wulf daarentegen heeft gepleit voor een formule — die ook mijn voorkeur wegdraagt — van poolvorming van bedden die naar gelang van de behoeften terug kunnen worden verdeeld. U weet dat er een ongelijke geografische spreiding in ons land is en een pool zou een goede oplossing zijn. Hier echter gaan de standpunten van de twee Ministers uit mekaar.

Hetzelfde geldt voor de V-diensten. Minister Dehaene heeft het aantal V-bedden gestabiliseerd op 15 april 1984, daar waar het naleven van de programmaticcijfers eigenlijk een aangelegenheid voor de Gemeenschappen is. Het is niet mogelijk gebleken op dat terrein nog initiatieven te nemen. Derhalve heeft Minister Dehaene, bevoegd voor de Sociale Aangelegenheden, met financiële maatregelen het beleid van de Gemeenschappen kunnen doorkruisen. Ik denk, als derde voorbeeld, aan de formule voor schadeloosstelling en de

Hancké

vermindering van de enveloppes, waardoor de opdrachten van de Gemeenschapsminister om de programmatische cijfers te realiseren, werden doorkruist. Soms werden zij in de hand gewerkt, maar nu en dan werden zij bemoeilijkt.

Daarbij komt dat de Raad van State bovendien op een erg smalle basis de bevoegdheden van de Gemeenschappen heeft bepaald. Denk maar aan het advies, uitgebracht in verband met het statuut van de ziekenhuisgeneesheer, waarbij zelfs gebleken is dat de inwendige ziekenhuisorganisatie — nochtans uitdrukkelijk in de wet wat 8 augustus 1980 voorzien voor de Gemeenschappen — als een nationale materie werd beschouwd, niettegenstaande het advies van professoren op verzoek van de Vlaamse Gemeenschap dat verleden jaar werd uitgebracht en waarmee zij zich verzetten tegen de interpretatie van de Raad van State, die echter tot op vandaag geldig blijft.

In zijn beleidsnota heeft de Minister drie kernpunten aangeraakt waarover ik wens te spreken.

Ten eerste, kwaliteitsbewaking binnen de ziekenhuizen. Ik wijk even af van de ziekenhuizen om erop te wijzen dat in een amendement, toegevoegd aan ons voorstel op de forfaitaire betoelaging van de eerstelijnsseenheden, wij een kwaliteitsbewaking van die eenheden hadden voorzien op basis van een samenwerking tussen die groepen en de universitaire diensten voor de eerstelijns geneeskunde. Bij deze gelegenheid dring ik aan op een goede regeling, ook inzake de toelage, voor die eerstelijnsseenheden, die op dit ogenblik in grote financiële nood verkeren en die in de loop van hun tienjarig bestaan nooit één dag soelaas hebben gevonden in steun vanwege de overheid. U kent het probleem. Deze multidisciplinaire diensten worden nog altijd niet betoelaagd en moeten hun inkomsten uitsluitend putten uit de prestaties die in de RIZIV-nomenclatuur zijn ingeschreven. Dit betekent dat zij, om het loon van de leden uit die multidisciplinaire diensten te betalen, ook gedwongen worden tot het vormen van een hoger

aantal prestaties van hun geneesheren, geheel in strijd met de filosofie van dat soort diensten. Het moet mogelijk zijn ter zake een behoorlijke regeling uit te werken die ook een belangrijk experimenteel kader voor de toekomst inhoudt in verband met de forfaitaire regelen en multidisciplinaire samenwerking op de eerste lijn.

Inzake de kwaliteitsbewaking op de tweedelijns, is in het reeds vernoemde statuut van de ziekenhuisgeneesheer voorzien dat de medische raad dit moet organiseren. Dat is, volgens mij, een nogal sterk beperken van de kwaliteitsbewaking tot een puur medische aangelegenheid. De multidisciplinaire toetsing valt bijgevolg weg. Ik zou willen pleiten dat, wanneer u modellen mocht uitwerken, daar aandacht wordt voor opgebracht, onder meer voor de inbreng die de niet-geneeskundigen daarbij kunnen hebben.

Wij juichen vanzelfsprekend toe dat u wil komen tot medische registratie en statistische verwerking. Het lijkt mij inderdaad een voorwaarde te zijn voor de uitwerking van een goed gezondheidsbeleid op basis van epidemiologische profielen, maar u zult zich moeten verwachten aan een aantal moeilijkheden wanneer u dat wilt uitwerken. De recente geschiedenis heeft immers bewezen dat de artsen-syndicaten niet ingenomen zijn met die formules. Ze lijken mij nochtans noodzakelijk voor de toekomst.

Er werd ten tweede ook gewezen op de noodzaak om te komen tot samenwerking, allereerst binnen de ziekenhuizen tussen de artsen en de andere gezondheidswerkers. Dat is enigszins in strijd met het statuut van de ziekenhuisgeneesheer, dat in feite binnen de ziekenhuizen een bicephale leiding tot stand heeft gebracht tussen het beheer en de artsen. Zo hadden wij het begrepen en we hebben indertijd dan ook amendementen ingediend om te zorgen dat buiten de medische raad, die bestaansrecht heeft, ook een raad voor ziekenhuiswerkers zou ontstaan. Ik suggereer die formule omdat ik denk dat dit een manier is om een betere coördinatie van de werking van de ziekenhuizen tot stand te brengen. In de privé-sector zou u eventueel

kunnen terugvallen op ondernemingsraden. In de openbare sector bestaan die echter niet en daarom lijkt het mij aangewezen dat er een raad van ziekenhuiswerkers naast de medische raad zou worden opgericht.

Als u spreekt over samenwerking tussen instellingen denk ik dat wij naar een erg belangrijk kernpunt gaan van het gezondheidsbeleid in de toekomst.

Er dient te worden gestreefd naar een goede programmatie en taakverdeling tussen de ziekenhuizen. Iedereen is het daarover eens. De heer Dehaene heeft de gedachte gelanceerd van ziekenhuisgemeenschappen, naar het voorbeeld van de scholengemeenschap.

Dat betekent ten eerste, dat u moet kunnen beschikken over een dwingende planning en dat de tijd van de zachte heelmeesters, die helaas heel wat stinkende wonden hebben gemaakt, voorbij is, alsook dat u de gedachte van de regionalisering eindelijk zal uitwerken. De gedachte van de regionalisering die in 1977 door de studiedienst van het bestuur van de verzorgingsinstellingen werd gelanceerd, omvat regio's van ongeveer 200.000 inwoners, waarvan dientengevolge 23 regio's in Vlaanderen, 11 in Wallonië en 1 in Brussel tot stand kwamen en waarover nu onlangs een universitaire studie werd ondernomen.

Mijn vraag is : hoever is deze studie gevorderd en kunnen daaruit reeds conclusies worden getrokken ? Indien ik zeg dat samenwerking een aspect is dat tot het kernpunt van het gezondheidsbeleid behoort, denk ik aan het aspect verzuiling. Enn Belgisch model van gezondheidszorg, is er inderdaad één van concurrentie en vaak zelfs van zeer harde concurrentie, en niet van samenwerking.

Ik moge erop wijzen dat de verzuiling, volgens recente studies, mede verantwoordelijk is voor het overaanbod van bedden — dat is niet te ontkennen — alsook voor de slechte spreiding van de bedden, ook in Vlaanderen.

Over het algemeen geldt de bemerking dat ten westen van de lijn van de

Hancké

Durme en de Dender er een overschot aan bedden is, ten oosten ervan een tekort, uitzondering gemaakt voor de as Antwerpen, Vilvoorde, Brussel, Leuven en het eiland Hasselt, in Limburg. De Kempen en Limburg zijn over het algemeen slecht voorzien.

Ik denk dat men niet uit het oog mag verliezen dat, wanneer men spreekt over de samenwerking, dit zal betekenen dat opnieuw naar een ontzuiling dient te worden gestreefd via een aantal contact- en overlegstructuren, die tot stand moeten komen, met het oog op de afbouw van ziekenhuisbedden : 2.000 in 1987 en 4.000 in 1988. Mijns inziens kan dit slechts met een dwingende planning en met een ontzuilend, op samenwerking gericht beleid.

Mijn laatste punt, Mijnheer de Voorzitter, betreft de bejaardenzorg, hetgeen een derde prioriteit is die de Minister in zijn nota stelt.

Ik weid niet uit over de veroudering van de bevolking, die zich aftekent ; wel wil ik erop wijzen dat, ondanks de globale sterke overschrijding van de programmienormen van ziekenhuisbedden, en daarentegen wat de R- en de V-bedden in het verleden betreft, een schromelijke onderrealisatie heeft plaats gehad ten aanzien van de programmienormen.

Men heeft gepoogd dit aantal nu op te trekken, via wat zachte maatregelen. Ik wijs hier op de omschakeling van één ziekenhuisbed naar 2,5 rust- en verzorgingsbedden (RVT-bed) ; ik wijs tevens op de koppeling — waar ik een aanhanger van ben — tussen de opbouw van het RVT-net en de afbouw van het ziekenhuisnet. Ik wijs eveneens op het behoud van een aantal V-bedden op het peil van 15 april 1984 ; ik wijs op de verandering van de kenletter R in G, met het nieuwe programmiecijfer van 5 per 1.000 bejaarden, wat ongeveer 7000 bedden betekent. Bovendien wijs ik erop dat

een nieuwe programmienorm voor de RVT-bedden, 2 per 1.000, hetzij 20.000 bedden, is voorzien. Bijgevolg G en RVT samen betekent 27.000 bedden, waarbij dan nog de V moet worden gevoegd maar, die op zijn beurt, in de toekomst zal worden afgebouwd. Dat proces van omschakeling dat al vijf jaar duurt, is bijzonder traag verlopen met weinig resultaten. Men heeft 604 bedden op 92.000 afgeschaft ; men heeft 636 bedden, die op 1 juli 1982 „in de pijpleiding” zaten, en waarvoor dus toelating was verstrekt, niet in gebruik genomen. men heeft tot dusver — de cijfers dateren van 1 december 1984 — 1.786 RVT-bedden geopend, of minder dan 9 procent van de geplande 20.000.

Mijnheer de Minister, het is noodzakelijk dat de band tussen de afschaffing van ziekenhuisbedden en de opbouw van RVT-bedden behouden blijft en niet wordt losgekoppeld, waarvoor nochtans door sommigen wordt gepleit. Uw voorganger was er voorstander van om de rustoordbedden om te bouwen in RVT-bedden. Dat lijkt in vele situaties verantwoord, wat ik niet ontken. U zal echter moeten vermijden dat, nu men de ziekenhuisbedden wil verminderen, uiteindelijk het aantal ziekenhuisbedden toch behouden blijft en bovendien bijkomend 20.000 bedden worden opgericht. Dat wordt dan helemaal onbetaalbaar.

De opbouw van het RVT-net zal moeten worden versneld en een aantal mechanismen zullen bijgevolg moeten verdwijnen. Ik denk aan het ruilen met andere ziekenhuisbedden, het totstandkomen van een circuit van zwarte bedden en verpleegdagen, waarover wij vroeger hebben geïnterpelleerd.

Samenwerkingsbanden moeten worden gecreëerd zowel voor de opbouw als voor de vermindering van de bedden. Begrip moet ontstaan tussen de inrichtende machten van de verschillende netten.

Voor RVT-bedden is een forfaitaire dagvergoeding van ongeveer 965 frank ingeschreven. Ik vind het jammer dat niet is ingegaan op onze suggestie van vroeger om daarin ook de honoraria, de farmaceutica en de medisch-technische prestaties te sluiten. Vooral deze sector is vatbaar voor een nieuwe aanpak omdat daar care meer belang heeft dan cure en omdat de multidisciplinaire samenwerkingsverbanden daar door ook op de voorgrond moeten staan.

De Voorzitter : Mijnheer Hancké, ik verzoek u uw betoog af te ronden.

De heer L. Hancké : Ja, mijnheer de Voorzitter. Mijnheer de Minister, ik zou graag hebben dat u tot een systeem van enveloppering komt, waarin de honoraria, de farmaceutica en de medisch-technische prestaties inbegrepen zijn. (**Applaus bij de SP, Wen Agalev**)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

Wij komen deze namiddag om 14.00 uur opnieuw bijeen.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Instemming**)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 12.32 uur.**
